

موسسه ایران دانش نوین

رویای خودت شود...

@IranDaneshNovin

@Iran_Danesh_Novin

برای دانلود بقیه ی جزوات با کلیک روی لینک های زیر به
سایت یا کانال های ما در تلگرام و اینستاگرام سر بزنید:

www.IDNovin.com

<https://telegram.me/irandaneshnovin>

http://instagram.com/iran_danesh_novin

باسمه تعال

نام و نام خانوادگی: آزمون فارسی (۳) کلاس های دوازدهم ریاضی و تجربی
 دبیرستان مشکاة در دی ماه ۹۷ مدت امتحان: ۷۵ دقیقه تاریخ امتحان: ۹۷/۱۰/۶ کلاس:
 الف- قلمرو ادبی: ۷ نمره

۱- معنی واژه های مشخص شده را بنویسید: ۱ نمره

الف- اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده. (.....) *فراریدن*
 ب- خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد. (.....) *آوردن*
 ج- چون گشت زمین ز جور گردون/سرد و سیه و خموش و آوند. (.....) *آوردن*
 د- با خاک عجین آمد و از تاک عیان شد. (.....) *آوردن*

۲- عبارت زیر را بخوانید و در آن چهار واژه ی نادرست بیابید و شکل درست آنها را بنویسید. ۱ نمره

پشت سر ما ارتفاعات موسوم به "کله قندی" بود که دشمن با استقرار صلاح های زیادی قلّه را در دست داشت. شهید ساجدی با توجه به اینکه نسبت به همه ی مسائل آگاهی داشت روحیه ی خود را نباخته احداث یک خاکریز دوجداره را تنها راه حل می دانست. اتمام خاکریز روحیه ی عجیبی در بین برادران جهادگر و رزمنده ایجاد کرد اما این کار شهید ساجدی را رازی نمی کرد. او پیش بینی می کرد امکان زیر آتش گرفتن بچه ها وجود دارد.

یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود و در بهر مکاشفت مستغرق شده؛ آن گه که از این معامله باز آمد، یکی از یاران به طریق انبساط گفت: "از این بوستان که بودی ما را چه تهنه کرامت کردی."

۱- ... سیله جمع هاست. ۲- ... را جانی. ۳- ... بحر. ۴- ... بخت.

۳- واژه ی درست را از میان واژه های داخل کمانک انتخاب کنید: ۵/

الف- در آن روز سیصد تومان پول مجموعاً تهیه کرده بودم که به تهران بیایم و این مخارج بهر سبب ... شش ماه من بود. (غریب- قریب)

ب- سواحل شرقی مدیترانه از زیباترین بواهی ... عالم است. (نواهی- نواحی)

۴- نوع حذف در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟ ۲۵/

الف- از سیم به سر یکی کله خود ✓ ب- علی گفت: حسن آمد. احمد گفت: کی؟

ج- کفش نپوشیدن به از کفش تنگ پوشیدن. د- ز آهن به میان یکی کمر بند

۵- در بیت زیر فعل های مشخص شده را از کاربرد معنایی بررسی کنید ۵/

"زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست" در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست" *وجود ندارد*

۶- در بیت: "زین بی خردان سفله بستان/ دلدل مردم خردمند" یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی بیابید. ۵/

ترکیب وصفی: ... *مردم خردمند* ترکیب اضافی: ... *دلدل مردم*

۷-باتوجه به بیت: "سَرِّ من از ناله ی من دور نیست/لیک چشم و گوش را آن نور نیست" درست و نادرست را مشخص کنید: ۵/

الف-واژه های "نیست" ردیف هستند. ۱- درست ۲- نادرست ✓

ب-"آن نور" نقش نهادی دارد. ۱- درست ✓ ۲- نادرست

۸-کدام گزینه به این سخن مشهور: "كُلُّ شَيْءٍ يَرْجِعُ إِلَى أَصْلِهِ" (هرچیزی سرانجام به اصل و ریشه ی خود باز می گردد) اشاره ندارد؟ ۲۵/

الف-ما ز بالاایم و بالا می رویم ما زدریاییم و دریا می رویم

ب-هرکسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روز گار وصل خویش

✓ ج-نی حدیث راه پر خون می کند قصه های عشق مجنون می کند

د-خلق چو مرغابیان زاده ز دریای جان کی کند این جا مقام مرغ کز آن بحر خاست

۹-بیت زیر را با توجه به موارد "الف" و "ب" بررسی کنید: ۵/

"تن زجان و جان زتن مستور نیست" لیک کس را دیدر جان دستور نیست" *مضاف الیه*

الف-کارکرد "را" *حرف اضافه* ب-نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید.

۱۰-کدام جمله از نظر اجزای اصلی با بقیه متفاوت است؟ ۲۵/

الف-آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ب-تا آنگاه که آتش عشق او را چنان گرداند

ج-هرکس که فکر جامعه را محترم نداشت ✓ د-در عشق قدم نهادن او را مسلم نشود

۱۱-در گروه های اسمی زیر نمودار پیکانی کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟ ۲۵/

الف-سه دستگاه یخچال ✓ ب-دو کشور قدرتمند ج-دو کیلوسیب د-ده فرسخ راه

۱۲-برای الگوی زیر یک گروه اسمی بنویسید: ۷۵/

صفت مضاف الیه: اسم + اسم + صفت: *کجا... چون... پس... بی... هر نیل است به دین*

۱۲-در گروه اسمی زیر هسته و وابسته ها را مشخص کنید نوع آنها را بنویسید و نمودار پیکانی آن را

رسم کنید. ۷۵/ "منظره ی جنگ و اترلو" *موضوع*

ب-قلمرو ادبی: ۵-نمره *موضوع*

۱-تربیت زیر کنایه ای مشخص کنید و مفهوم آن را بنویسید: ۵/ *نویسنده*

"در دفتر زمانه فتد نامش از قلم ملتی که مردم صاحب قلم نداشت"

۲-واژه های مشخص شده در بیت زیر نماد چه مفاهیمی هستند؟ ۵/ *عشق و عشق*

"ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز/کان سوخته را جان شد و آواز نیامد"

۳-آرایه ی مشترک ابیات زیر را بنویسید: ۵/

"ب"

✓ الف- تا چشم بشر نبیندت روی

۶- ابیات زیر را با توجه به بخش "شعرخوانی کتاب" کامل کنید. ۲ نمره

ب۔ ای۔ یوسف یوسف د صاحب فرشتہ

د- آینه بادهت، چون صبح باطل

پ-قلمرو فکری: ۸نمره

۱- گفت: "نزدیکی است والی را سرای آن جا شویم
گفت: "والی از کجا در خانه ی خمار نیست" ۱۵

۲- بگری چو ازدهای گزده بخروش چو سرره سینه ار عند ۱۵

۳- هر که جز ماهی زایش سپیر شد هر که بی روزی است روزش دیر شد ۷۵

۴- در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت- ۵/

۵- هر نفسی که فرو می رود ممد حیات است و چون برمی آید مفرح ذات. ۱/۵

۶- خر چموش است. کار دستان می دهد. ۲۵/ هر ریش است مار و چموش

۷- در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود کند. /۵

۸- روزگاری، کرانه های فرات، خط از کرانه ی رود تیبر می خواندند، اما دولت مستعجل بود. ۱/۵

مردگاری مناکان اطراف فرات که جاهل و بدشیر دانیالیا فرغانه و مردان افغان دولت خود را بر کوه

ب- کدام یک از ابیات زیر مفهوم "بیگانه ستیزی" دارد؟ ۲۵/

الف- فکری ای هم وطنان در ره آزادی خویش بنمایید که هرکس نکند مثل من است

ب- خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ✓ زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است

ج- به غزل هایی که محتوای آنها بیشتر مسائل سیاسی و اجتماعی است غزل *اجتماعی*.... می گویند. ۲۵/

د- مضمون مشترک ابیات زیر را بنویسید. ۵/ *فدا کردن جان در راه وطن*

الف- جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است

ب- فرخی زجان و دل می کند در این محفل دل نثار استقلال جان فدای آزادی

ه- مصراع: "گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان" به کدام پدیده ی اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟ ۵/ (*... بهر دشمن... بهر دشمن... بهر دشمن...*)

و- مفهوم مشترک دو بیت زیر را بنویسید. ۵/ *اعراض در برابر شمشیر*

الف- شو منفجر ای دل زمانه و آن آتش خود نهفته میسند

ب- دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟ برون شد از پرده راز تو پرده پوشی چرا؟

ز- با توجه به ابیات زیر کدام گزینه درست و کدام گزینه نادرست است؟ ۵/

الف- در بیت: "بشنو این نی چون شکایت می کند/ از جدایی ها حکایت می کند" منظور از "جدایی" جدایی انسان از عالم مادی می باشد. الف- درست ✓ ب- نادرست

ب- در بیت: "پنهان مکن آتش درون را/ زین سوخته جان شنو یکی پند" منظور از "سوخته جان" خود شاعر می باشد. ✓ الف- درست ب- نادرست

ح- بیت هایی که در قسمت "الف" آمده با کدام یک از عبارات های قسمت "ب" ارتباط معنایی دارند؟ انمره "الف" "ب"

الف- حیات از عشق می شناس و

۱- می تواند حلقه بر در زد حریم حسن را } ب

ممات بی عشق می یاب

در رگ جان هر که را چون زلف پیچ و تاب است } ۲- بی عشق زیستن را جز نیستی چه نام است؟

ب- به حسن که مطلوب همه است-

دشوار می توان رسیدن زیرا که وصول

الف یعنی اگر نباشی کار دلم تمام است

به حسن ممکن نشود الا به واسطه ی عشش

ط- منظور نویسنده از عبارت زیر چیست؟ ۵/

"چه خوش گفته اند که: "امپراتوری های بزرگ هم مانند آدم های ثروتمند معمولاً از سوء هاضمه می- میرند." *امپراتوری های بزرگ نه به خاطر ضعف، بلکه به سبب برتری می میرند*

موفق باشید.

*و تسلط نه داشتن بر اوضاع که بین می دهند، به طور نه
ثروتمندان نه که ترسند، بلکه به خاطر نه توان در حفظ غذا می میرند*

نام :	آموزش و پرورش شهرستان لاهیجان	امتحان درس : فارسی ۳	پایه : دوازدهم
نام خانوادگی :	شعبه کلاس :	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحات : ۳ صفحه
نام آموزشگاه : یاس	نوبت : اول سال ۹۷-۱۳۹۶	تاریخ امتحان : ۹۷/۱۰/۱۰	نام دبیر :

بارم	سوالات صفحه اول
	■ قلمرو زبانی (۷ نمره) الف - معنی واژگان مشخص شده را بنویسید. (۱/۵) (۱) هر نفسی که فرو می رود <u>ممد</u> حیات است. (۲) گفت نزدیک است <u>والی</u> را سرای آن جا شویم (۳) <u>مسلك</u> مرغ گرفتار قفس هم چو من است. (۴) زین بی خردان <u>سفله</u> بستان (۵) هر کسی از <u>ظن</u> خود شد یار من (۶) می بایست ده <u>فرسخ</u> راه پیمود
۱/۵	
	ب - املاي درست واژگان نادرست را به شکل درست بنویسید. (۱/۵ نمره) (شش مورد) (۷) صبح هنگام چریق آفتاب کنار قنات حسنی در شهر سیرجان اطراق می کردیم. (۸) گفتم هواله‌ی سیصد تومان برای تهران لازم دارم. (۹) دیدن صحرایی که آواز پر جبریل همواره در زیر قرفه‌ی بلند آسمانش به گوش می رسد. (۱۰) و چنین بود که از آن همه زیبایی و لذت و نشعه‌های سرشار از شعر و خیال محروم شدم. (۱۱) آیین طریق از نفس پیر مکان یافت / آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند
۱/۵	
	ج - نکات دستوری (۴ نمره) (۱۲) نقش واژگان مشخص شده‌ی زیر را بنویسید. (نهاد، مسند و...) <u>طاعت</u> آن نیست که بر خاک نهی <u>پیشانی</u> / <u>صدق</u> پیش آر که <u>اخلاص</u> به <u>پیشانی</u> نیست
۱	
	(۱۳) در عبارت زیر یک وابسته و وابسته بیابید و نوع آن را معلوم کنید و نمودار آن را رسم کنید. در آن هنگام که بهار حیات علمی و اجتماعی اش فرا رسیده بود ناگهان منقلب شد.
۰/۷۵	
	(۱۴) در کدام یک از گزینه‌های زیر وابسته و وابسته نداریم؟ الف) زبان گویای خدا ☐ ب) آواز پر جبریل ☐
۰/۲۵	
	(۱۵) نوع حذف و عبارت حذف شده را بنویسید. تاکی حرکات کودکانه در باغ و چمن چمیدن آموز
۰/۵	
	(۱۶) در کدام گزینه جهش ضمیر وجود دارد. نقش آن را بنویسید. الف) تو گویی به چشم اندرش منزل است / و گردیده بر هم نهی در دل است ☐ ب) من آن مورم که در پایم بمالند / نه زنبورم که از دستم بنالند ☐
۰/۵	

نام : نام خانوادگی : نام آموزشگاه : یاس	آموزش و پرورش شهرستان لاهیجان شعبه کلاس : نوبت : اول سال ۹۷-۱۳۹۶	امتحان درس : فارسی ۳ مدت امتحان : ۸۰ دقیقه تاریخ امتحان : ۹۷/۱۰/۱۰	پایه : دوازدهم تعداد صفحات : ۳ صفحه نام دبیر :
---	--	--	--

بارم	سوالات صفحه دوم
۰/۵	۱۷) برای واژگان زیر ممیز مناسب بنویسید. مسافت ← تخم مرغ ←
۰/۵	۱۸) در بیت زیر یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی بیابید. نخستین بار گفتش کز کجایی / بگفت در دار ملک آشنایی
۰/۵	■ قلمرو ادبی (۵ نمره) الف) حفظ شعر (۲ نمره) جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. ۱۹) یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر / ۲۰) وجه خدا اگر شودت منظر نظر / ۲۱) آیینهای نگاهت پیوند صبح و ساحل / ۲۲) باز آ / فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران
۱	ب) آرایه ها و قالب ها (۳ نمره) ۲۳) مفهوم کنایه های زیر را بنویسید. الف) در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست ب) پرده هایش ، پرده های ما درید
۱	۲۴) آرایه های استعاره، تشبیه، حسن تعلیل و حس آمیزی را در ابیات زیر مشخص کنید. الف) سر من از ناله‌ی من دور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست ب) ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد ج) تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر، چهر دل بند د) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند
۰/۵	۲۵) غزل اجتماعی در عصر..... رواج یافت و شاعرانی چون..... غزل اجتماعی دارند.
۰/۵	۲۶) بیت زیر کدام آرایه‌ی بارز ادبی را دارد؟ «عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را / سیل یکسان می کند پست و بلند راه را»
۰/۵	■ قلمرو فکری (۸ نمره) الف) معنی شعر و نثر. (۴ نمره) جملات و ابیات زیر را به نثر روان معنی کنید. ۲۷) به نظاره‌ی آسمان رفته بودم گرم تماشا

نام :	آموزش و پرورش شهرستان لاهیجان	امتحان درس : فارسی ۳	پایه : دوازدهم
نام خانوادگی :	شعبه کلاس :	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحات : ۳ صفحه
نام آموزشگاه : یاس	نوبت : اول سال ۹۷-۱۳۹۶	تاریخ امتحان : ۹۷/۱۰/۱۰	نام دبیر :
بارم	سوالات صفحه سوم		
۰/۵	(۲۸) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد		
۰/۵	(۲۹) هر که عاشق نیست خودبین و پرکین باشد.		
۰/۵	(۳۰) فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده		
۰/۵	(۳۱) بی دل از بی نشان چه گوید باز		
۰/۵	(۳۲) گفت جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست.		
۱	(۳۳) ناله‌ی مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس هم چو من است.		
۱	(ب) درک مطلب (۴ نمره) (۳۴) در بیت «آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است» الف) شاعر به کدام یک از پادشاهان قاجار اشاره دارد؟ ب) اهریمن به چه معناست؟		
۰/۷۵	(۳۵) شاعر در بیت زیر چه سفارشی دارد؟ «شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته میسند»		
۰/۵	(۳۶) مقصود مولانا از «نی» و «نیستان» چیست؟		
۰/۷۵	(۳۷) عبارت زیر تأکید بر چیست؟ «قدرت قلم ویکتور هوگو تا چه حد بوده که فرهنگ فرانسوی را حتی در دل دهات دور افتاده ایران مثل پاریز هم فرا برده است. کاری که نه سپاه ناپلئون می توانست بکند و نه نیروی شارلمانی و نه سخنرانی های دوگل.»		
۰/۵	(۳۸) عبارت «پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد» به کدام صفت خدا اشاره دارد؟		
۰/۵	(۳۹) منظور از قسمت های مشخص شده چیست؟ آن شب من خود را روی بام خانه گذاشته بودم و گرم تماشای این دریای سبز معلّی که بر آن مرغان الماس پر خاموش از غیب سرمی زنند.		
۲۰	«عمری که بود به کام تقدیم شما» جمع نمرات:		

محل مهر مدرسه: تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/ مدت جلسه: ۸۰ دقیقه تعداد صفحات: ۴ صفحه	با نام تو نامه می‌کنم باز دبیرستان یاس	سوالات امتحانی درس فارسی ۳ پایه: دوازدهم نام و نام خانوادگی: نام دبیر: رضایی مقدم
نمره ی مستمر..... نمره ی پایانی نام و نام خانوادگی دبیر و طراح سوال: رضایی مقدم		
بارم	دانش ثروتی است که با بخشش فزونی یابد. -امام علی علیه السلام	ردیف
	الف) قلمرو فکری-۸ نمره	
۴	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان امروزی بنویسید.	
۰/۲۵	عشق هرکسی را به خود راه ندهد ...	۱
۰/۲۵	همه می‌دانیم که «دولت مستعجل» بود.	۲
۰/۵	حیات از عشق می‌شناس و ممات بی عشق می‌یاب .	۳
۰/۵	شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته می‌پسند	۴
۰/۵	آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است	۵
۱	فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پیرورد.	۶
۱	محرم این هوش جز بی هوش نیست مرزبان را مشتری جز گوش نیست	۷

درک مطلب - ۴ نمره		
۰/۵	پیام بیت مقابل را بنویسید. گفت: «مستی زان سبب افتان خیزان می روی»/گفت: «جرم راه رفتن نیست، راه هموار نیست»	۸
۰/۵	در قطعه «ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد این مدعیان در طلبش بی خبران اند کان را که خبر شد خبری باز نیامد» الف) «مرغ سحر» نماد چیست؟ ب) مفهوم «کان را که خبر شد، خبری باز نیامد» را بنویسید.	۹
۰/۵	مفهوم عبارت «درختش، غارش، کوهش، هر صخره سنگش و سنگریزه اش آیات وحی را بر لب دارد و زبان گویای خدا می شود» چیست؟	۱۰
۰/۲۵ ۰/۲۵	با توجه به ابیات «تا واره‌ی از دم ستوران باشیر سپهر بسته پیمان الف) منظور از «شیر سپهر» چیست؟ ب) «ستوران» استعاره از چه کسانی است؟ وین مردم نحس دیو مانند، با اختر سعد کرده پیوند»:	۱۱
۰/۲۵ ۰/۲۵	درست یا نادرست بودن پیام هر کدام از ابیات زیر را مشخص کنید. الف) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق [طلب همدم] ب) آتش عشق است کاندر نی فتاد / جوشش عشق است کاندر می فتاد [ارز داری در عشق]	۱۲
۰/۵ ۰/۵	مفهوم کلی موارد زیر را بنویسید. الف) می تواند حلقه بر در زد حریم حُسن را / در رگ جان، هر که را چون زلف، پیچ و تاب است ب) با خاک عجین آمد و از تاک عیان شد / خون دل شاهان که می اش نام نهادند	۱۳

(ب) قلمرو زبانی - ۷ نمره

		معنای واژگان مشخص شده را بنویسید:
۱۴	۱/۵	(الف) بازش بخواند؛ باز <u>اعراض</u> فرماید. (ب) که با نادان نه شیون باد و نه <u>سور</u> (پ) گفت: «تا <u>داروغه</u> را گوئیم، در مسجد بخواب» (ت) آدم های بزرگ معمولاً از <u>سوء هاضمه</u> می میرند. (ث) زین بی خردان <u>سفله</u> بستان (ج) با جان بودن به عشق در <u>سامان</u> نیست.
۱۵	۱/۵	در گروه کلمات زیرشش غلط املایی وجود دارد آنها را بیابید و شکل درست آن ها را بنویسید. طاق ضربی _ چریق آفتاب _ حوضه حکمت _ هتاکي و بی شرمی _ مشایعت و بدرقه _ صریر پادشاهی _ شیرارغند مرهم و ضماد _ بهر مکاشفت _ ثواب و درست _ حیاط و زندگی _ مستمع و شنونده
۱۶	۰/۷۵	نوع حذف را در ابیات زیر مشخص کنید. [در هر بیت فقط یک نوع حذف معرفی شود]. (الف) همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری (ب) نی حریف هر که از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید (ج) دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی آش نام نهادند.
۱۷	۰/۵	در بیت زیر «جهش ضمیر» را نشان دهید. دل هر ذره را بشکافی آفتابیش در میان بینی
۱۸	۱	نقش واژه های مشخص شده را بنویسید. عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را <u>سیل</u>، <u>یکسان</u> می کند پست و بلند راه را <u>صد تیغ جفا</u> بر سر و تن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و <u>نی</u> آش نام نهادند سیل: یکسان: نی: صد تیغ جفا:

۰/۵	در عبارت زیر کدام جمله به صورت «نهاد + مفعول + مسند + فعل» آمده است [فقط یک جمله ذکر شود] محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند و عشق خاص تر از محبت است و...	۱۹
۱/۲۵	وابسته‌های وابسته را در گروه‌های زیر بیابید و نوع آن را بنویسید. قدرت قلم این نویسنده فروشنده بسیار منصف صد تخته فرش گران بها صد بیت شعر عارفانه	۲۰

	پ (قلمرو ادبی-۵ نمره)	
۰/۵	در بیت زیر آرایه های «ایهام ، جناس ناقص (ناهمسان)» را بیابید. با محتسبم عیب مگویند که او نیز پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است	۲۱
۱/۲۵	آرایه های مقابل درست است یا نادرست؟ الف) نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم ننگی / نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی [تشبیه] ب) بگفت از دل شدی عاشق بدین سان؟ / بگفت از دل تو می‌گویی، من از جان [جناس] پ) گر در سرت هوای وصال است حافظ / باید که خاک در گه اهل هنر شوی [ایهام تناسب] ت) گفتم: «به روزگاران مهری نشسته» / بگفتم: «بیرون نمی‌توان کرد حتی به روزگاران» [تضمین] ث) عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را / سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را [اسلوب معادله]	۲۲
۰/۷۵	در بیت «گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت، به جانت سوگند» سه آرایه ادبی معرفی کنید.	۲۳
۰/۲۵	شعر «دماوندیه» در چه قالبی سروده شده است؟	۲۴
۰/۲۵	شعری که به صورت گفت و گو سروده می‌شود در اصطلاح ادبی چه نام دارد؟	۲۵
۱	بیت ششم شعر حفظی «در مکتب حقایق» و بیت دوم شعر حفظی «صبح ستاره باران» را بنویسید. بیت ششم: بیت هفتم: از پای تاسرت همه نور خدا شود بیت اول: ای مهربان تر از برگ در بوسه‌های باران بیت دوم: در راه ذوالجلال چو بی پا و سر شوی بیداری ستاره، در چشم جویباران	۲۶

محل مهر مدرسه: تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/ مدت جلسه: ۸۰ دقیقه تعداد صفحات: ۴ صفحه	با نام تو نامه می کنم باز دبیرستان یاس	سوالات امتحانی درس فارسی ۳ پایه: دوازدهم نام و نام خانوادگی: نام دبیر: رضایی مقدم
نمره ی مستمر..... نمره ی پایانی نام و نام خانوادگی دبیر و طراح سوال: رضایی مقدم		
بارم	دانش ثروتی است که با بخشش فزونی یابد. -امام علی علیه السلام	ردیف
	الف) قلمرو فکری-۸ نمره	
۴	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان امروزی بنویسید.	
۰/۲۵	عشق هرکسی را به خود راه ندهد ...	۱
۰/۲۵	همه می دانیم که «دولت مستعجل» بود.	۲
۰/۵	حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب .	۳
۰/۵	شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته میسند	۴
۰/۵	آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است	۵
۱	فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پیرورد.	۶
۱	محرم این هوش جز بی هوش نیست مرزبان را مشتری جز گوش نیست	۷

	درک مطلب - ۴ نمره	
۰/۵	پیام بیت مقابل را بنویسید. گفت: «مستی زان سبب افتان خیزان می روی»/گفت: «جرم راه رفتن نیست، راه هموار نیست»	۸
۰/۵	در قطعه «ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد این مدعیان در طلبش بی خبران اند کان را که خبر شد خبری باز نیامد» الف) «مرغ سحر» نماد چیست؟ ب) مفهوم «کان را که خبر شد، خبری باز نیامد» را بنویسید.	۹
۰/۵	مفهوم عبارت «درختش، غارش، کوهش، هر صخره سنگش و سنگریزه اش آیات وحی را بر لب دارد و زبان گویای خدا می شود» چیست؟	۱۰
۰/۲۵ ۰/۲۵	با توجه به ابیات «تا واره‌ی از دم ستوران باشیر سپهر بسته پیمان الف) منظور از «شیر سپهر» چیست؟ ب) «ستوران» استعاره از چه کسانی است؟ وین مردم نحس دیو مانند، با اختر سعد کرده پیوند»:	۱۱
۰/۲۵ ۰/۲۵	درست یا نادرست بودن پیام هر کدام از ابیات زیر را مشخص کنید. الف) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق [طلب همدم] ب) آتش عشق است کاندلر نی فتاد / جوشش عشق است کاندلر می فتاد [ارز داری در عشق]	۱۲
۰/۵ ۰/۵	مفهوم کلی موارد زیر را بنویسید. الف) می تواند حلقه بر در زد حریم حُسن را / در رگ جان، هر که را چون زلف، پیچ و تاب است ب) با خاک عجین آمد و از تاک عیان شد / خون دل شاهان که می اش نام نهادند	۱۳

(ب) قلمرو زبانی - ۷ نمره

		معنای واژگان مشخص شده را بنویسید:
۱۴	۱/۵	(الف) بازش بخواند؛ باز <u>اعراض</u> فرماید. (ب) که با نادان نه شیون باد و نه <u>سور</u> (پ) گفت: «تا <u>داروغه</u> را گوئیم، در مسجد بخواب» (ت) آدم های بزرگ معمولاً از <u>سوء هاضمه</u> می میرند. (ث) زین بی خردان <u>سفله</u> بستان (ج) با جان بودن به عشق در <u>سامان</u> نیست.
۱۵	۱/۵	در گروه کلمات زیرشش غلط املایی وجود دارد آنها را بیابید و شکل درست آن ها را بنویسید. طاق ضربی _ چریق آفتاب _ حوضه حکمت _ هتاکي و بی شرمی _ مشایعت و بدرقه _ صریر پادشاهی _ شیرارغند مرهم و ضماد _ بهر مکاشفت _ ثواب و درست _ حیاط و زندگی _ مستمع و شنونده
۱۶	۰/۷۵	نوع حذف را در ابیات زیر مشخص کنید. [در هر بیت فقط یک نوع حذف معرفی شود]. (الف) همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری (ب) نی حریف هر که از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید (ج) دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی آش نام نهادند.
۱۷	۰/۵	در بیت زیر «جهش ضمیر» را نشان دهید. دل هر ذره را بشکافی آفتابیش در میان بینی
۱۸	۱	نقش واژه های مشخص شده را بنویسید. عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را <u>سیل</u>، <u>یکسان</u> می کند پست و بلند راه را <u>صد تیغ جفا</u> بر سر و تن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و <u>نی</u> آش نام نهادند سیل: یکسان: نی: صد تیغ جفا:

۰/۵	در عبارت زیر کدام جمله به صورت «نهاد + مفعول + مسند + فعل» آمده است [فقط یک جمله ذکر شود] محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند و عشق خاص تر از محبت است و...	۱۹
۱/۲۵	وابسته‌های وابسته را در گروه‌های زیر بیابید و نوع آن را بنویسید. قدرت قلم این نویسنده فروشنده بسیار منصف صد تخته فرش گران بها صد بیت شعر عارفانه	۲۰

	پ (قلمرو ادبی-۵ نمره)	
۰/۵	در بیت زیر آرایه های «ایهام ، جناس ناقص (ناهمسان)» را بیابید. با محتسبم عیب مگویند که او نیز پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است	۲۱
۱/۲۵	آرایه های مقابل درست است یا نادرست؟ الف) نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم ننگی / نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی [تشبیه] ب) بگفت از دل شدی عاشق بدین سان؟ / بگفت از دل تو می‌گویی، من از جان [جناس] پ) گر در سرت هوای وصال است حافظ / باید که خاک در گه اهل هنر شوی [ایهام تناسب] ت) گفتم: «به روزگاران مهری نشسته» / بگفتم: «بیرون نمی‌توان کرد حتی به روزگاران» [تضمین] ث) عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را / سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را [اسلوب معادله]	۲۲
۰/۷۵	در بیت «گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت، به جانت سوگند» سه آرایه ادبی معرفی کنید.	۲۳
۰/۲۵	شعر «دماوندیه» در چه قالبی سروده شده است؟	۲۴
۰/۲۵	شعری که به صورت گفت و گو سروده می‌شود در اصطلاح ادبی چه نام دارد؟	۲۵
۱	بیت ششم شعر حفظی «در مکتب حقایق» و بیت دوم شعر حفظی «صبح ستاره باران» را بنویسید. بیت ششم: بیت هفتم: از پای تاسرت همه نور خدا شود بیت اول: ای مهربان تر از برگ در بوسه‌های باران بیت دوم: در راه ذوالجلال چو بی پا و سر شوی بیداری ستاره، در چشم جویباران	۲۶

نام درس: فارسی- دوازدهم
نام دبیر: خانم پاکزاد
تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹
ساعت امتحان: **صبح** / عصر
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

جمهوری اسلامی ایران
اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران
دبیرستان غیردولتی دخترانه سرای دانش واحد فلسطین
آزمون پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

نام و نام خانوادگی:
مقطع و رشته: دوازدهم ریاضی، تجربی، انسانی
نام پدر:
شماره داوطلب:
تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه

نمره به عدد:		نمره به حروف:		نمره تجدید نظر به عدد:		نمره به حروف:	
نام دبیر:		تاریخ و امضاء:		نام دبیر:		تاریخ و امضاء:	
سؤالات		محل مهر و امضاء مدیر					
چ		چ					
الف- قلمرو زبانی (واژگان)							
۷ نمره							
۱/۵		۱- معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (۱/۵)					
		دست <u>انابت</u> به امید اجابت بردارد. () از بهر <u>گرامت</u> جامه‌ات بیرون کنم ()					
		در راه <u>ذوالجلال</u> چوبی پا و سر شوی () از سر بکش آن سپید <u>معجر</u> ()					
		سینه خواهم شرحه شرحه از فراق () هنگام <u>چریغ</u> آفتاب اتراق کردیم ()					
۱/۵		۲- در عبارات زیر چند غلط املائی می‌باید؟ شکل درست آن‌ها را بنویسید. (۱/۵)					
		• آدمی به هر جا می‌رود احساس می‌کند به غایت القصوای مقصود خود رسیده است.					
		• در جنگ‌های ناپلئونی شوهر و اقوام خود را از دست داده بودند و هر کدام یک تبی خاک در اینجا ریخته‌اند.					
		• به این ده آمد تا عمر را به تنهایی بگذارد و از این دنیای سخت آلوده فاصله بگیرد.					
		• همه به هم زل زدیم و در میان بُحت و حیرت اسیر دشمن، همراه با حاجی با صدای بلندی از ته دل خندیدیم.					
۱		دستور (۴ نمره)					
		۳- در بیت‌های زیر ترکیب‌های وصفی و اضافی را مشخص کنید. (۱)					
		• تو قلب فسردهٔ زمینی / از درد ورم نموده یک چند					
		• گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت به جانت سوگند					
صفحه ۱ از ۳							

۱	۴- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در بیت زیر را بنویسید. (۱) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشیدِ چم نداشت
۱	۵- اجزای جمله زیر را از نظر دستوری به طور کامل مشخص کنید. (۱) عشق، روح و روان انسان را همچون چشمه‌ای پاک می‌گرداند.
۱	۶- نمودار پیکانی گروه‌های اسمی زیر را رسم کنید، و نوع آن‌ها را هم توضیح دهید. (۱) چهار دست لباس تمیز اتاق نسبتاً تاریک من
ب) قلمرو ادبی	
۳	۷- در هر کدام از ابیات زیر سه آرایه ادبی مشخص کنید و توضیح دهید. (۳نمره) • آتش عشق است کاندلر نی فتاد / جوشش عشق است کاندلر می فتاد • دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیایی و زر شوی
۲	۸- جاهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید. (۲نمره) در مکتب حقایق / هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی پیوند صبح و ساحل ای جویبار جاری زین سایه برگ مگریز / فرصت از کف دادند بی شماران
پ) قلمرو فکری	
۴	درک مطلب: ۹- مفهوم کلی ابیات زیر را در چند کلمه بنویسید. (۴ نمره) • قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود کند.
صفحه ۲ از ۳	

	• هر که جز ماهی ز آبش سیر شد. • سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق • ای مشت زمین بر آسمان شو / بر وی بنواز ضربتی چند
۴	۱۰- معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. (۴ نمره) • تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر، چهر دل‌بند (۱) • ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد آواز نیامد (۱) • کز نیستان تا مرا ببریده‌اند / در نفریم مرد و زن نالیده‌اند (۱) • محبت خاص‌تر از معرفت است، زیرا که همه محبتی معرفت باشد اما همه معرفتی، محبت نباشد. (۵/۰) • آسمان تفرجگاه مردم کویر است و تنها گردشگاه آزاد و آباد کویر. (۵/۰)
صفحه ۳ از ۳	

جمع بارم : ۲۰ نمره

نام درس: ادبیات-دوازدهم
نام دبیر: فائمه پاکزاد
تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹
ساعت امتحان: ۸ صبح / عصر
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران
دبیرستان غیر دولتی دخترانه سرای دانش واحد فلسطین
کلید سؤالات پایان ترم نوبت اول سال تمصیلی ۹۸-۹۷

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره): معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (۱/۵) دست <u>انابت</u> به امید اجابت بردارد. (توبه / پشیمانی) از <u>بهر غرامت</u> جامه‌ات بیرون کنم (جریمه / تاوان) در راه <u>ذوالجلال</u> چوبی پا و سر شوی (خداوند بزرگواری) از سر بکش آن سپید <u>معبر</u> (روسی) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق (پاره گوشتی که از درازا بریده باشند) هنگام <u>چریغ</u> آفتاب اتراق کردیم (چراغ / طلوع آفتاب)	
۲	در عبارات زیر چند غلط املایی می‌بایید؟ شکل درست آن‌ها را بنویسید. (۱/۵) • آدمی به هر جا می‌رود احساس می‌کند به غایت القصوای مقصود خود رسیده است. • در جنگ‌های ناپلئونی شوهر و اقوام خود را از دست داده بودند و هر کدام یک طبق خاک در اینجا ریخته‌اند. • به این ده آمد تا عمر را به تنهایی بگذارد و از این دنیای سخت آلوده فاصله بگیرد. • همه به هم زل زدیم و در میان بُحت و حیرت اسیر دشمن، همراه با حاجی با صدای بلندی از ته دل خندیدیم.	
۳	دستور (۴ نمره): در بیت‌های زیر ترکیب‌های وصفی و اضافی را مشخص کنید. (۱) • تو قلب فسرده زمینی / از درد ورم نموده یک چند • گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت به جانت سوگند وصفی: قلب فسرده / یک چند - اضافی: قلب زمینی / جانت (جان تو) / جانت	
۴	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در بیت زیر را بنویسید. (۱) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که <u>جمشید</u> جم نداشت * فراغت: مفعول / جمشید جم: نهاد	
۵	اجزای جمله زیر را از نظر دستوری به طور کامل مشخص کنید. (۱) عشق، روح و روان انسان را همچون چشمه‌ای پاک می‌گرداند. عشق: نهاد / روح و روان انسان: مفعول / چشمه‌ای پاک: مسند / می گرداند: فعل (جمله‌ای چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند)	
۶	نمودار پیکانی گروه‌های اسمی زیر را رسم کنید، و نوع آن‌ها را هم توضیح دهید. (۱) چهار دست لباس تمیز اتاق نسبتاً تاریک من (نمودار داخل کتاب است)	

۷	(ب) قلمرو ادبی (۵نمره): در هر کدام از ابیات زیر سه آرایه ادبی مشخص کنید و توضیح دهید. (۳نمره) • آتش عشق است کاندِر نی فتاد / جوشش شق است کاندِر می فتاد • * آتش عشق: اضافه تشبیهی / جوشش عشق: اضافه استعاری - نی و می : جناس • دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی - مس وجود: اضافه تشبیهی / دست از مس شستن: کنایه از صرف نظر کردن / چو مردان: تشبیه: کیمیای عشق: تشبیه / زر شوی: کنایه از کمال یافتن / تشبیه
۸	جاهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید. (۲نمره) در مکتب حقایق پیش ادیب عشق / هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی آیینہ ی نگاهت پیوند صبح و ساحل ای جویبار جاری زین سایه‌برگ مگریز / کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران
۹	(پ) قلمرو فکری (۸ نمره): درک مطلب: مفهوم کلی ابیات زیر را در چند کلمه بنویسید. (۴ نمره) • قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود کند. - ترک تعلقات مادی موجب رسیدن به کمال است. • هر که جز ماهی ز آبش سیر شد. - سیری ناپذیری عاشق • سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق - حرف دل عاشق را فقط عاشق واقعی درک می‌کند • ای مشّت زمین بر آسمان شو / بر وی بنواز ضربتی چند - قیام علیه ظلم و ستم
۱۰	معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. (۴ نمره) • تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر، چهرِ دل‌بند(۱) - ای دماوند تو به این سبب که نمی‌خواهی این مردم پست صورتت را ببینند، چهره‌ات را در ابر پنهان کردی. • ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد آواز نیامد(۱) - ای پرنده (ای انسان آگاه) عشق را از پروانه که نماد عاشق واقعی است بیاموز، زیرا عاشق واقعی جانش را در راه عشق می‌دهد اما هیچ اعتراضی نمی‌کند. • کز نیستان تا مرا بپریده‌اند / در نفریم مرد و زن نالیده‌اند(۱) - از آن هنگام که من را از عالم معنا و جهان ملکوت جدا کردند و به زمین - جایگاه موقت انسان - آمدم، از ناله‌های من تمام موجودات به ناله درآمدند. • محبّت خاص‌تر از معرفت است، زیرا که همه محبّتی معرفت باشد اما همه معرفتی، محبّت نباشد. (۵/۰) - محبّت از معرفت ویژه‌تر و خاص‌تر است، زیرا که همه محبّت‌ها شامل معرفت می‌شوند، اما هر معرفتی شامل محبّت نمی‌گردد. • آسمان تفرّجگاه مردم کویر است و تنها گردشگاه آزاد و آباد کویر. (۵/۰) - آسمان تنها تفریگاه و گردشگاه مردم کویر است، تنها گردشگاهی که آباد و رها می‌باشد.
جمع بارم: ۲۰ نمره نام و نام خانوادگی مصحح: خانم پاکزاد امضاء:	

نام و نام خانوادگی:
مقطع و رشته: دوازدهم ریاضی و تجربی
نام پدر:
شماره داوطلب:
تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۲ تهران
دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش واحدسعادت آباد
آزمون پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

نام درس: ادبیات
نام دبیر: محمد نورانی درآباد
تاریخ امتحان: ۱۹ / ۱۰ / ۱۳۹۷
ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح / عصر
مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

نمره تجدید نظر به عدد:		نمره به حروف:		نمره به عدد:		نمره به حروف:	
نام دبیر:		تاریخ و امضاء:		نام دبیر:		تاریخ و امضاء:	
محل مهر و امضاء مدیر							
ردیف	سؤالات	ردیف					
الف	الف (ابیات و عبارت های زیر را پاسخ دهید . ۱- ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی ۲- بنده همان به که ز تقصیر خویش ۳- گفت: از بهر غرامت جامه ات بیرون کنم ۴- بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود ۵- خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ۶- در دفتر زمانه فتد نامش از قلم ۷- با شیر سپهر بسته پیمان ۸- من به هر جمعیتی نالان شدم ۹- شاهین تیز بال افق ها بودم . زنبور طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم . ۱۰- عشق هر کسی را به خود راه ندهد و به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده ، روی ننماید . ۱۱- و آن باغ پر از گل های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس در سموم سرد این عقل بی درد و بی دل پژمرد .	۶					
ب	واژه های مشخص شده زیر را معنا کنید . ۱۲- باز زین و برگ را بر گرده کهر ها و گُرندها نهادند . ۱۳- در این دو شهر تنها یک « <u>سر پری</u> » زدیم . ۱۴- و لابد هر چه به واسطه آن به خدا رسند ، <u>فرض</u> باشد. ۱۵- سینه خواهم <u>شرحه شرحه</u> از فراق ۱۶- بخروش چو <u>شرزه</u> شیر ارغند ۱۷- و در بحر مکاشفت <u>مستغرق</u> شده	۲					

۱/۵	۱۷- در گروه کلمات زیر چند نادرستی آملایی دیده می شود ؟ تصحیح کنید . خوان نعمت - بهر مکاشفت - شیر ارغند - چریق آفتاب - غایت القصوای مقصود - نشعۀ خوب - فخر و مباحات - تاق ضربی - دیوان سنایی - متاع و فرمانروا - رواق خانه - ذل زدن	پ
۸,۵	دانش های زبانی و دستوری ۱۸- در ابیات زیرهسته و وابسته ها و نوع آن را مشخص کنید الف (تو مشیت درشت روزگاری از گردش قرن ها پس افکند ب (تو قلب فسرده زمینی از درد ورم نموده یک چند ج- در بیت زیر «صفت مضاف الیه» را مشخص کنید و نمودار آن را رسم کنید. محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست د- در عبارت زیر یک «وابسته وابسته» بیابید و نام آن را بنویسید. «سی و پنج فرسنگ راه بین سیرجان و کرمان را دوشنبه با کامیون طی کردیم.» ۱۹- با توجه به روابط معنایی بین کلمات (مترادف ، تناسب و تضمن) نوع ارتباط واژگان را در هر یک از موارد زیر مشخص کنید . الف (طیلسان ، جامه ب (اتراق ، مسافر پ (استبعاد ، دوری ۲۰- نقش دستوری کلمات زیر را مشخص کنید . الف (او بنده خود را عاشق خود کند ، آن گاه بر بنده عاشق باشد . ب (در عشق قدم نهادن کسی را مسلم است که با خود نباشد . ۲۱- در اشعار زیر ، کاربرد معنایی فعل های مشخص شده را بنویسید. الف (گفت نزدیک است والی را سرای آن جا شویم . ب (روز ها با سوز ها همراه شد . ۲۲- در بیت زیر آرایه حسن تعلیل را توضیح دهید . « تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلبنده » ۲۳- در بیت زیر آرایه های ادبی به کاررفته را مشخص سازید . « نی حریف هر که از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید »	ت

۲۴- در بیت « چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان / چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتی بان » کدام آرایه ادبی به

کار نرفته است ؟

الف (اسلوب معادله ب (تلمیح ج (تشبیه د (استعاره

۲۵- در عبارت زیر به ترتیب چند ترکیب وصفی و اضافی دیده می شود ؟

« آسمان کویر ، این نخلستان خاموش که هر گاه مشت خونین قلبم را باران های غیبی سکوتش فرا می گیرد و نگاه های اسیرم ، همچون پروانه های شوق در این مزرع سبز آن دوست شاعرم رها می شود ، ناله های گریه آلود آن روح درد مند را می شنوم . »

الف (یازده ، هفت ب (دوازده ، هشت ج (سیزده ، ده د (چهارده ، نه

۲۶- آرایه روبه روی کدام بیت نادرست است ؟

الف (شانه می آید به کار زلف در آشفتگی آشنایان را در ایام پریشانی بپرس (اسلوب معادله - تناسب)
ب (عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را سیل ، یکسان می کند پست و بلند راه را (اسلوب معادله - تضاد)
ج (آتش است این بانگ نای و نیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد (جناس تام - استعاره)
د (نی حریف هر که از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید (جناس تام - حسن تعلیل)

۲۷- معنی واژه « دستور » را در بیت های زیر مشخص کنید .

الف (چه نیکو گفت با جمشید دستور که با نادان نه شیون باد و نه سور

ب (گر ایدون که دستور باشد کنون بگوید سخن پیش تو رهنمون

۲۸- کارکرد « را » در هر بیت چگونه است ؟

الف (ورا هوش در زابلستان بود به دست تهم پور دستان بود

ب (سرّ من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست

۲۹- در بیت « پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان شنو یکی پند » منظور از « سوخته جان » چه کسی است ؟

۳۰- « در بیت « همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نوسفرم » واژه « همت » به چه معناست ؟ (

۲۵/)

۳۱- مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید .

الف (بر کش ز سر آن سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند

ب (پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان شنو یکی پند

حفظ شعر

الف (در مکتب حقایق پیش ادیب عشق

ب (یک دم غریق

ج (

د (خاموشی جنونم

(ث

.....

..... به یک موی تر شوی

تا در زمانه باقی است آواز باد و باران

..... فریاد ها بر انگیخت

موفق و سربلند باشید

۲

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۲ تهران
دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش واحد سعادت آباد
کلید سؤالات پایان ترم نوبت اول سال تمصیلی ۹۷-۹۸

نام درس: ادبیات
نام دبیر: محمد نورانی درآباد
تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹
ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح / عصر
مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
الف	الف (ابیات و عبارت های زیر را پاسخ دهید . (۶ نمره) ۱- پروردگارا نام تو را بر ربان می آورم که تو پاک و خداوند یگانه هستی . ۲- بنده بهتر است از کوتاهی در عمل و گناه خود به درگاه پروردگار توبه کند . ۳- گفت جهت جبران تاوان لباس را از تو می گیرم . گفت لباس من بی ارزش شده و تار و پود آن مشخص است . (نشانه فقر و بیچارگی مردم) ۴- اگر در راه دوست تمام وجود تو فدا شود گمان نکن که از میان بروی (دوست به تو جان دوباره ای خواهد بخشید .) ۵- خانه (کشوری) که به دست بیگانگان آباد شود آن را با گریه و زاری و فریاد و فغان نابود کن زیرا خانه غم و اندوه است . ۶- ملتی که افراد صاحب تجربه و نویسندگانی نداشته باشند در روزگار ماندگار نخواهند شد . ۷- با خورشید پیمان بسته و با ستاره مشتری هم نشین شده است (وصف ارتفاع و بلندی کوه دماوند) ۸- من با هر جمعیتی هم نشین شدم و همدم و همراه افرادی شده ام که سیر و سلوک آن ها به سوی حق کند یا مشتاقانه بوده است . ۹- در اوج عزت و سربلندی بودم که ناگهان وابسته و محتاج شدم . ۱۰- عشق هر فردی را به خود راه نمی دهد و در قلب هر کسی جای نمی گیرد و هر چشمی توان عشق ورزی ندارد . ۱۱- باغ عشق که آراسته به گل های رنگارنگ است و سرشار از زیبایی های احساس و الهام است در برابر این عقل بی درد و گرمای مهلک آن پژمرده می شود .	
ب	ب (واژه های مشخص شده زیر را معنا کنید . (۲) ۱۲- باز زین و برگ را بر گرده کهر ها و گُرندها نهادند . (اسب مایل به زرد) ۱۳- در این دو شهر تنها یک « <u>سر پری</u> » زدیم . (توقف کوتاه) ۱۴- و لابد هر چه به واسطه آن به خدا رسند ، <u>فرض</u> باشد . (واجب) ۱۵- سینه <u>خواهم شرحه شرحه</u> از فراق (پاره پاره) ۱۶- بخروش <u>چو شرزه شیر</u> ارغند (دلیر و شجاع) ۱۷- و در بحر <u>مکاشفت مستغرق</u> شده (غرق شده)	
پ	(پ) املا ۱۷- در گروه کلمات زیر چند نادرستی املائی دیده می شود ؟ تصحیح کنید . (۱/۵) خوان نعمت - بهر مکاشفت - شیر ارغند - چریق آفتاب - غایت القصوای مقصود - نشعۀ خوب - فخر و مباهات - تاق ضربی - دیوان سنایی - متاع و فرمانروا - رواق خانه - ذل زدن (بحر مکاشفت - چریغ آفتاب - نشئۀ خوب - طاق ضربی - مطاع و فرمانروا زل زدن)	

۱۸- (۱/۵)

الف (وابسته اول : درشت (صفت) ب) وابسته دوم : روزگار (مضاف الیه)

الف (وابسته اول : فسرده (صفت) ب) وابسته دوم : زمین (مضاف الیه)

ج (این : صفت مضاف الیه) د (فرسنگ : ممیز

۱۹- (۷۵/)

الف (طیلسان ، جامه (مترادف) ب (اتراق ، مسافر (تناسب) پ (استبعاد ، دوری (مترادف)

۲۰- (۷۵/)

الف (مسند قید ب (مسند الیه

۲۱- (۵/)

الف (رویم . ب (گشت

۲۲- (۵/)

۲۲- علت پنهان شدن چهره کوه دماوند دوری از چشم مردم است .

۲۳- (۵/)

« ۲۳- جناس تام - کنایه - تشخیص

۲۴- ؟ (۵/)

- استعاره

۲۵- (۱) - ج ۲۶- (۱) - گزینه : د ۲۷- (۵/) الف (وزیر ب (اجازه ۲۸- (۵/) الف (فک اضافه ب (حرف اضافه

۲۹- ؟ (۲۵/) ملک الشعراء بهار ۳۰- (۲۵/) اراده ۳۱- (۵/)

دعوت به قیام

ث شعر حفظی (۲نمره)

۱- باز آ که در هوایت خاموشی جنونم فریادها بر انگیخت از سنگ کوهساران

۲- پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند دیوار زندگی را زین گونه یادگاران

۳- در مکتب حقایق پیش ادیب عشق هان ای پسر بکوش که صاحب خبر شوی

۴- یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی

موفق باشید . م . نورانی

ت

ث

جمع بارم : ۲۰ نمره

نام و نام خانوادگی مصحح :

امضاء:

نام درس: فارسی ۳

نام دبیر: محسن اصغری

تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹

ساعت امتحان: ۳۰: ۰۸ / صبح / عصر

مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

جمهوری اسلامی ایران

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران

اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران
دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش (واحد حافظ)

آزمون پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

نام و نام خانوادگی:

مقطع و رشته: دوازدهم ریاضی و تجربی

نام پدر:

شماره داوطلب:

تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه

نمره تجدید نظر به عدد:		نمره به حروف:		نمره به عدد:		نمره به حروف:		محل مهر و امضاء مدیر
		نام دبیر:		تاریخ و امضاء:		نام دبیر:		
ع	سوالات							چ
قلمرو زبانی (نمره ۷)								
۱	معنای واژگان مشخص شده را بنویسید.							
۰/۲۵	الف) دست <u>انابت</u> به درگاه حق بردارد.							
۰/۲۵	ب) گفت تا <u>داروغه</u> را گوییم در مسجد بخواب							
۰/۲۵	ج) با دشمنان <u>موافق</u> و با دوستان به خشم							
۰/۲۵	د) بنشین به یکی <u>کبود</u> <u>آورند</u>							
۰/۲۵	۲ معادل معنایی «دستور» در مصراع «لیک کس را دید جان دستور نیست» در کدام بیت آمده است؟ الف) به دستور دانا چنین گفت شاه که دعوی خجالت بود بی گواه ب) سپهبد به رفتنش دستور داد برون رفت و شد سوی هامون چو باد							
۰/۲۵	۳ معنای «تموز» در عبارت «چشمه آبی سرد که در تموز سوزان کویر از دل یخچالی بزرگ بیرون می آید.» در کدام گزینه درست آمده است؟ الف) ماه دهم از سال رومیان ☐ ب) ماه چهارم از سال رومیان ☐							
۱	۴ در گروه کلمات زیر غلطهای املایی را بیابید و شکل درست آنها را بنویسید. «بهار حیات علمی- تیلسان آبی مدیترانه - شرحه شرحه از فراغ- اساس تزویر- شرزه شیر ارقند- غرقه به خون بهر وطن- قرامت جامه- خوان نعمت بی دریغ - تضرع و زاری»							
۰/۵	۵ شکل درست کلمه را از نظر املایی انتخاب کنید. چو مستم کرده ای منشین چو نوشم داده ای زهرم منوشان الف) مستور ☐ ب) مسطور ☐ سعدی از بارگاه دوست تا خبر یافته است بی خبر است الف) غربت ☐ ب) قربت ☐							
۱	۶ حذف فعل را در بیت و عبارت زیر مشخص کنید و نوع قرینه آن را بنویسید. الف) گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت، به جانت سوگند ب) پس اوّل پایه معرفت است و دوم پایه محبت.							
۰/۵	۷ در کدام یک از ابیات زیر جهش ضمیر وجود دارد؟ نقش ضمیر را مشخص کنید. الف) گفت: آگه نیستی کز سر درافتاد کلاه گفت در سر عقل باید، بی کلاهی عار نیست ب) کز نیستان تا مرا ببریده اند در نفیرم مرد و زن نالیده اند							
صفحه ی ۱ از ۴								

ردیف	سوال	پاسخ
۸	نقش کلمات مشخص شده عبارت و مصراع‌های زیر را بنویسید. (الف) او بنده را عاشق خود گرداند. (ب) لیک چشم و گوش را آن نور نیست (ج) گفت: می بسیار خوردی، زان چنین بی خود شدی (د) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان؟	
۹	فعل «شد» را از نظر کاربرد معنایی در دو بیت زیر بررسی کنید. (الف) مرغ روحش کاو همای آشیان قدس بود شد سوی باغ بهشت از دام این دار محن (ب) نزدیک شد آن دم که رقیب تو بگوید دور از رخت این خسته رنجور نمانده‌است	۰/۵
۱۰	در کدام یک از موارد زیر وابسته و وابسته می‌یابید؟ نوع آنها را مشخص کنید. (الف) سیصد تومان پول (ب) دریای آبی مدیترانه (ج) دامنه کوه‌های ایران (د) محرم این هوش (هـ) فرمانده بسیار باهوش (و) قلب فسرده زمین	۱
قلمرو ادبی (۵نمره)		
۱۱	تشبیه و استعاره را در ابیات زیر مشخص کنید. (با ذکر ارکان تشبیه) تو مشیت درشت روزگاری از گردش قرن‌ها پس‌افکند	۱
۱۲	برای هر یک از عبارت و ابیات زیر دو آرایه ادبی بنویسید. (الف) عشق، آتش است؛ هر جا که باشد، جز او رخت، دیگری نهد. (ب) عشق بر یک تخت بنشانند گدا و شاه را سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را (ج) نی حریف هر که از یاری برید پرده‌هایش پرده‌های ما درید	۱/۵
۱۳	در کدام بیت آرایه حسن تعلیل مشهود است؟ توضیح دهید. (الف) ای مشت زمین بر آسمان شو بر وی بنواز ضربتی چند (ب) تا چشم بشر نبندت روی بنهفته به ابر چهر دل‌بند	۰/۵
۱۴	در بیت زیر واژه «زبان» آرایه دارد و در مفهوم به کار رفته‌است. «از دست و زبان که برآید کز عهده شکرش به درآید؟»	۰/۵
۱۵	بیت بعدی شعر زیر را بنویسید. «در مکتب حقایق پیش ادیب عشق هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی»	۰/۵
۱۶	مصراع «بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود» را کدام مصراع کامل می‌کند؟ (الف) زین پس شکی نماند که صاحب‌نظر شوی (ب) در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی	۰/۲۵
۱۷	بیت زیر کامل کنید. «گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد بالله کز»	۰/۲۵
۱۸	بیت آغازین شعر زیر را بنویسید و ابیات را کامل کنید. «.....» آیینۀ نگاهت، پیوند صبح و ساحل دیوار زندگی را زین گونه یادگاران»	۱
صفحه‌ی ۲ از ۴		

سوال	پاسخ
قلمرو فکری (۸نمره)	
	معنی و مفهوم عبارات و ابیات شماره ۱۹ تا ۲۶ را به نثر روان بنویسید.
۱۹	آب را تا باغستان و مزرعه مشایعت می کنند.
۲۰	در این دو شهر تنها یک «سرپری» زدیم.
۲۱	در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند.
۲۲	دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد.
۲۳	گفت: نزدیک است والی را سرای آنجا شویم گفت: والی از کجا در خانه خمار نیست
۲۴	در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت
۲۵	برکن ز بن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکند
۲۶	در غم ما روزها بی گاه شد روزها با سوزها همرا شد
۲۷	در بیت «هرکه جز ماهی ز آبش سیر شد هرکه بی روزی است، روزش دیر شد»، «ماهی» و «آب» به ترتیب در مفهوم «.....» و «.....» به کار رفته است.
۲۸	مفهوم کلی عبارت و بیت زیر را بیان کنید. الف) سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد و دیوانگی عشق بر همه عقلها فزون آید. ب) در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست با جان بودن به عشق در سامان نیست
۲۹	عبارت زیر یادآور کدام ضرب المثل است؟ مفهوم کلی ضرب المثل را بیان نمایید. «شوخی روزگار است که مهد دموکراسی عالم، یعنی آتن، از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگها پناه ببرد.»
۳۰	مفهوم کلی هریک از ابیات زیر را بنویسید. الف) نی حدیث راه پر خون می کند قصّه های عشق مجنون می کند ب) هرکسی از ظنّ خود شد یار من از درون من نجست اسرار من
۳۱	مفهوم مشترک سروده های زیر را بنویسید. * شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته میسند * دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟ برون شد از پرده راز، تو پرد پوشی چرا؟
۳۲	در هر یک از ابیات زیر کدام مضمون ادبیات عصر مشروطه بارز است؟ الف) جامه ای کاو نشود غرق به خون بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است ب) خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویرانش آن خانه که بیت الحزن است
صفحه ۳ از ۴	

سوال	پاسخ
هر یک از مصراع‌های زیر، به کدام پدیدهٔ اجتماعی اشاره دارند؟ الف) گفت: دینار بده پنهان و خود را وارهان ب) جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست	۳۳
بیت «هیچ نقّاشت نمی‌بیند که نقشی برکند وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای» با کدام عبارت قرابت معنایی دارد؟ مفهوم مشترک آنها را بیان کنید. الف) عاکفان کعبهٔ جلالش به تقصیر عبادت معترف که: ما عبدناک حقّ عبادتک. ب) واصفان حلیهٔ جمالش به تحیّر منسوب که: ما عرفناک حق معرفتک.	۳۴
صفحه‌ی ۴ از ۴	

جمع بارم: ۲۰ نمره

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران
دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش (واحد حافظ)

کلید سؤالات پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۹۸-۹۷

نام درس: نگارش ۳
نام دبیر: ممسن اصغری
تاریخ امتحان: ۱۹ / ۱۰ / ۱۳۹۷
ساعت امتحان: ۸:۳۰ صبح / عصر
مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	انابت: بازگشت به سوی خدا، توبه، پشیمانی ۰/۲۵ داروغه: پاسبان و نگهبان، شبگرد ۰/۲۵ موافق: همراهی و همراه ۰/۲۵ اورند: اورنگ، تخت ۰/۲۵	
۲	بیت «ب» ۰/۲۵	
۳	بیت «الف» ۰/۲۵	
۴	تیلسان ← طیلسان ۰/۲۵ فراغ ← فراق ۰/۲۵ ارقند ← ارغند ۰/۲۵ قرامت ← غرامت ۰/۲۵	
۵	الف) مستور ۰/۲۵ ب) قربت ۰/۲۵	
۶	الف) یاد می کنم (می خورم) ۰/۲۵ به قرینه معنوی ۰/۲۵ ب) است ۰/۲۵ به قرینه لفظی ۰/۲۵	
۷	بیت «الف» ۰/۲۵ ضمیر «ت» مضاف الیه است. ۰/۲۵	
۸	الف) مسند ۰/۲۵ ب) نهاد ۰/۲۵ ج) مفعول ۰/۲۵ د) متمم ۰/۲۵	
۹	الف) فعل غیراسنادی: رفت ۰/۲۵ ب) فعل اسنادی: گشت ۰/۲۵	
۱۰	الف) تومان: ممیز ۰/۲۵ ج) ایران: مضاف الیه مضاف الیه ۰/۲۵ د) این: صفت مضاف الیه ۰/۲۵ ه) بسیار: قید صفت ۰/۲۵	
۱۱	تشبیه: تو (مشبه) ۰/۲۵ مشت (مشبه به) ۰/۲۵ استعاره: مشت روزگار ۰/۲۵ روزگار (مشبه) ۰/۲۵	
۱۲	الف) تشبیه ۰/۲۵ کنایه ۰/۲۵ ب) اسلوب معادله ۰/۲۵ تضاد ۰/۲۵ ج) جناس تام ۰/۲۵ کنایه ۰/۲۵	
۱۳	بیت «ب» ۰/۲۵ شاعر دلیل مرتفع بودن دماوند را مردم گریزی دانسته است. ۰/۲۵	
۱۴	مجاز ۰/۲۵ سخن، کلام ۰/۲۵	
۱۵	دست از مس وجود ۰/۲۵ چو مردان ره بشوی ۰/۲۵ تا کیمیای عشق ۰/۲۵ بیابی و زر شوی ۰/۲۵	
۱۶	بیت «ب» ۰/۲۵	

۱۷	آفتاب فلک خوب تر شوی ۰/۲۵
۱۸	ای مهربان تر از برگ در بوسه‌های باران ۰/۲۵ لبخند گاه‌گاهت، صبح ستاره‌یاران ۰/۲۵ پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند ۰/۲۵
۱۹	آب را تا باغ و مزرعه همراهی می‌کنند. ۰/۲۵
۲۰	در این دو شهر توقف کوتاهی داشتیم ۰/۲۵
۲۱	کسی توانایی ورود به راه عشق را دارد ۰/۲۵ که از خود بی خود باشد و تعلقات مادی خود را ارز خود دور کند ۰/۲۵
۲۲	به ابر بهار (مانند دایه مهربانی) دستور داده ۰/۲۵ تا گیاهان را مانند دختران ۰/۲۵ در گهواره زمین پرورش دهد. ۰/۲۵
۲۳	محتسب گفت: خانه حاکم نزدیک است به آنجا می‌رویم. ۰/۲۵ مست گفت: از کجا معلوم است که والی در میخانه نباشد. (والی در میخانه است.) ۰/۲۵
۲۴	هر ملّتی که اهل قلم و متفکر نداشته باشد، ۰/۲۵ نامش از صحنه روزگار محو خواهد شد. ۰/۲۵
۲۵	ظلم و ستم را از ریشه نابود کن؛ ۰/۲۵ زیرا ستم را باید به کلی از بین برد. ۰/۲۵
۲۶	روزهای زیادی در غم عشق ما سپری شد ۰/۲۵ روزگار ما همیشه با سوز و گداز عاشقانه همراه بوده است. ۰/۲۵
۲۷	عاشق و عارف ۰/۲۵ عشق و معرفت ۰/۲۵
۲۸	الف) ترجیح عشق بر عق ۰/۲۵ ب) شرط ورود به عشق و رسیدن به آن، ترک تعلقات مادی است ۰/۲۵
۲۹	از بیم عقرب جرّاره به مار غاشیه پناه بردن معادل از چاله به چاه افتادن ۰/۲۵ مفهوم: از شری به شر دیگر پناه بردن ۰/۲۵
۳۰	الف) سختی‌های راه عشق ۰/۲۵ ب) عدم درک احوال عارف و عاشق ۰/۲۵
۳۱	دعوت به اعتراض و مبارزه و نفی سکوت و گوشه‌نشینی ۰/۵
۳۲	الف) وطن پرستی یا ناسیونالیسم افراطی ۰/۲۵ ب) بیگانه‌ستیزی (مبارزه با استعمارگران خارجی) ۰/۲۵
۳۳	الف) رشوه‌گیری مسئولان ۰/۲۵ ب) آماده بودن شرایط اجتماعی برای ارتکاب جرم ۰/۲۵
۳۴	بیت «ب» ۰/۲۵ مفهوم مشترک: ناتوانی توصیف انسان از درک عظمت خداوند و معشوق ۰/۲۵
جمع بارم : ۲۰ نمره	
نام و نام خانوادگی مصحح : محسن اصغری	
امضاء:	

تعداد صفحه: ۳	تاریخ: ۹۷/۱۰/۱۱	اماره آموزش و پرورش منطقه ۹	نام درس: فارسی ۳
زمان امتحان: ۸۰ دقیقه		دبیرستان نمونه دولتی زهرا نظام مافی	پایه: دوازدهم
		امتحانات نوبت اول سال تحصیلی ۹۷-۹۸	رشته: تجربی / ریاضی / انسانی

شماره کارت:	نام و نام خانوادگی:	نام دبیر: علی پناهی	نمره با عدد: نمره با حروف:	امضا
ردیف	دانش روشنی بخش اندیشه است. امام علی (ع)			
الف (۱)	قلمرو زبانی (۷ نمره) ۱- معنی واژگان مشخص شده را بنویسید : الف (از نفیرم مرد و زن نالیده اند ج (زین بخردان سفلہ بستان ب) هنگام چریغ آفتاب کنار قنات اتراق می کردیم . د) خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد			
۰/۷۵	۲- در میان گروه کلمات زیر ، نادرستی املائی را بیابید و تصحیح کنید . « فخر و مباحات - غایت عشق - شیر ارقند - صفوت آدمیان - حد و مجازات - خان نعمت - غوغا و فریب »			
۰/۷۵	۳- با توجه به معنا ، املائی صحیح واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید . الف (از یک تجارت خانه معتبر به تهران (حواله - هواله) گرفت . ب (تابستان وصال می آمد و ما را از (قربت - غربت) زندان شهر به میهن دامن گسترمان ، کویر می برد . ج (واصفان حلیه جمالش به تحیر (منصوب - منسوب) که : ما عرفناک حق معرفتک.			
۰/۵	۴- در گزینه های زیر کدام واژه نادرست معنی شده است ؟ الف (باسق : بلند ب) فایق : آشکار ج (صفوت : برگزیده د) معجر : روسری			
۰/۵	۵- در کدام گزینه « ممیز » وجود دارد ؟ آن را مشخص کنید . الف (پنجاه متر ارتفاع ب) بانک اعتبارات ایران ج (قدرت قلم نویسنده د) گیرایی سخن او			
۰/۷۵	۶- گروه اسمی زیر را از نظر داشتن « وابسته وابسته » بررسی کنید و نمودار پیکانی آنها را رسم کنید . « آغوش آن مادر مهربان »			
۰/۵	۷- در کدام گزینه نقش دستوری « وابسته وابسته » وجود دارد . الف (راه پر خطر کویر ب (تموز سوزان کویر ج) نگاه گرم سوزان د (راه طولانی کویر			
۰/۷۵	۸- نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید . الف (محبت چون به غایت رسد آن را عشق خوانند . ب (ای مرغ سحر ! عشق ز پروانه بیاموز . ج (شرایط بسیار سخت وجود داشت .			
۰/۵	۹- فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی در بیت زیر بررسی کنید : « زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست »			

۱۰- در عبارت زیر ، یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی مشخص کنید :

۰/۵ « در حیاط چادر زدیم و فقط سرمای کشنده و برف زمستان بود که توانست او را به اتاق بکشاند .

۱۱- در بیت زیر « نهاد » و « مسند » را مشخص کنید :

۰/۵ « در پیشگاه حقیقت اهل خرد نیست محترم هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت »

قلمرو ادبی (۵ نمره)

(ب)

۱- در عبارات زیر ، قسمت های مشخص شده چه آرایه ای دارند ؟

۰/۵ الف (آتش عشق ، او را چنان گرداند که همه جهان ، آتش ببند .

ب (ای مهربان تر از برگ در بوسه های باران

۲- در کدام یک از ابیات زیر آرایه ادبی « اسلوب معادله » و در کدام « حُسن تعلیل » به کار رفته است ؟

۰/۵ الف (تا درد و ورم فرونشیند کافور بر آن ضماد کردند

ب (شانه می آید به کار زلف در آشفستگی آشنایان را در آیام پریشانی بپرس

۳- در بیت « کاووس کیانی که کی اش نام نهادند / کی بود و کی اش نام نهادند ؟ » بین کلمات مشخص شده ، چه آرایه ادبی دیده می شود ؟ نوع آن را مشخص نمایید .

۰/۵

۴- پدید آورنده آثار زیر را بنویسید :

۰/۵ الف (فیه مافیه : ب (تمهیدات :

۵- کدام یک از ترکیب ها و واژه های مشخص شده ، مفهوم مجازی و کدام مفهوم اصلی (حقیقی) دارند ؟

۰/۵ الف (بدین شکسته بیت الحزان که می آرد نشان یوسف دل از چه زرخدانش ؟

ب (در بیت الاحزان درآمد و نالید ؛ چنانچه هر پرنده بر بالای سر یعقوب بود ، بنالید .

۶- درباره تلمیح به کار رفته در بیت زیر توضیح مختصر بنویسید .

۰/۵ « با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت »

۷- ابیات زیر را کامل کنید :

۱ الف (..... لبخند گاه گاهت ، صبح ستاره باران

۱ باز آ که در هوایت خاموشی جنونم

ب (دست از مس وجود ، چو مردان ره بشوی

آن گه رسی به خویش که بی خواب و خور شوی

- ۰/۵ ۱- ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید :
- ۰/۵ الف (فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد .
- ب) در غم ما روز ها بی گاه شد روزها با سوزها همراه شد
- ۰/۷۵ ج (جامه ای کو نشود غرقه به خون بهر وطن بدَر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است
- ۰/۵ د (یکی از صاحب دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده .
- ۰/۷۵ ه (گرم تماشا و غرق این دریای سبز معلّقی که بر آن ، مرغان الماس پر ، تک تک از غیب سر می زنند .
- ۰/۷۵ ر (صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند
- ۰/۲۵ و (همه می دانیم که « دولت مستعجل » بود .
- ۰/۵ ۲- با توجه به بیت « در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت » به نظر شاعر (فرخی یزدی) کدام ملت ها در گذر روزگار ، فراموش خواهند شد ؟
- ۰/۵ ۳- منظور از « امام راستین » و « شیعه گمنام » در نوشته زیر از درس « کویر » کیست ؟
- « ناله های گریه آلود آن روح دردمند و تنها را می شنوم . ناله های گریه آلود آن امام راستین و بزرگم را که همچون این شیعه گمنام و غربیش ، در کنار آن مدینه پلید سر در حلقوم چاه می برد و می گریست . »
- ۰/۵ ۴- در کدام مصراع به « شرایط بد جامعه » اشاره دارد ؟
- الف (جُرم راه رفتن نیست ره هموار نیست ب) گفت : رو صبح آی ، قاضی نیمه شب بیدار نیست
- ج (گفت : باید حد زند هشیار مردم ، مست را د) گفت : والی از کجا در خانه خمار نیست ؟
- ۰/۵ ۵- عبارت زیر ، یادآور کدام مَثَل است ؟
- « از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم ، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ ها پناه ببرد . »
- ۰/۵ ۶- با توجه به عبارت زیر ، سهروردی ، شرط دست یابی به عالم عشق را در چه می داند ؟
- « به عالم عشق - که بالای همه است - نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دو پایه نردبان نسازد . »
- ۰/۵ ۷- با توجه به عبارت زیر ، نویسنده با مقایسه زندگی روستایی و زندگی شهری ، به چه تفاوت هایی اشاره دارد ؟
- « نگاه های لوکس مردم آسفالت نشین شهر ، آن را کهکشان می بیند و دهاتی های کاهکش کویر ، شاهراه علی . »
- ۰/۵ ۸- مفهوم کلی بیت « هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی روزی است روزش دیر شد » را بنویسید ؟
- ۰/۵ ۹- در بیت « پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان ، شنو یکی پند » منظور از قسمت های مشخص شده چیست ؟

تاریخ: ۹۷/۱۰/۱۱ زمان: ۸۰ دقیقه تعداد صفحه: ۱	اداره آموزش و پرورش منطقه ۹ دبیرستان دخترانه نمونه دولتی زهرا نظام مافی امتحانات (نوبت اول) سال تحصیلی ۹۷-۹۸	پاسخنامه درس: فارسی ۳ پایه: دوازدهم
بارم	پاسخنامه (کلید سئوالات)	
	الف (۷ نمره) قلمرو زبانی ۱- الف (فریاد و زاری به صدای بلند ب) چراغ / طلوع / صبح زود ج) پست / فرومایه د) بیگانگان ۲- مباهات / ارغند / خوان ۳- الف (حواله ب) غربت ج) منسوب ۴- ب) برگزیده / برتر ۵- الف (۶- آغوش آن مادر مهربان ۷- ج ۸- الف (مسند ب) مفعول ج) قید صفت ۹- الف (اسنادی ب) ناگذر یا (وجود ندارد) ۱۰- سرمای کشنده = ترکیب وصفی / برف زمستان = ترکیب اضافی ۱۱- هرکس = نهاد / محترم = مسند ب (۵ نمره) قلمرو ادبی ۱- الف (اضافه تشبیهی ب) اضافه استعاری (تشخیص) ۲- الف (حسن تعلیل / ب) اسلوب معادله ۳- جناس تام ۴- الف (مولوی ب) عین القضاة همدانی ۵- الف (مفهوم مجازی ب) مفهوم اصلی ۶- تلمیح به پادشاهی جمشید که از شاهان اساطیری ایران باستان بوده است . ۷- الف (آئینه نگاهت ، پیوند صبح و ساحل / فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران ب (تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی / خواب و خورت ز مرتبه خویش دور کرد ج (۸ نمره) قلمرو فکری ۱- الف) به باد صبا دستور داده تا سبزه ها را مانند فرشی سبز رنگ بگسترانند . ب (روزهای ما با درد عشق به پایان می رسد و هر روز مان با سوز عشق ، همراه شد . ج) جامه ای را که در راه وطن ، غرق در خون نشود ، پاره کن ؛ زیرا آن جامه ، باعث بدنامی تن است و از کفن هم کم ارزش تر است . د) یکی از عارفان به حالت تفکر و تأمل فرو رفته بود و در دریای کشف حقایق غرق شده بود . ه (مشغول تماشای آسمان بودم که ستارگان تک تک ظاهر می شدند . ر) یک تکه چوب ، صد ضربه تیغ را بر خود تحمل کرد تا میانش خالی شد و آن را نی نامیدند . و) همه ما می دانیم حکومت زود گذر بود . ۲- هر ملتی که نویسنده و شاعر نداشته باشد ۳- امام راستین = حضرت علی / شیعه گمنام = نویسنده (شریعتی) ۴- الف ۵- از چاله به چاه افتادن ۶- گذر از دو پله معرفت و محبت ۷- نگرش ساده و بی آرایش مردم روستا (نگاه معنوی) نگرش حسابگرانه و تجملاتی مردم شهر (نگاه مادی و علمی) ۸- اشتیاق پایان ناپذیر عاشق (عاشق درعشق سیری ناپذیر است) ۹- آتش = خشم و درد و رنج / سوخته جان = شاعر (بهار)	

ش مندلی (ش داوطلب):

نام واحد آموزشی: دبیرستان نمونه دولتی مکتب الاحرار

ساعت امتحان: ۸ صبح

نام و نام خانوادگی:

رشته های ریاضی - تجربی

وقت امتحان: ۶۰ دقیقه

نام پدر:

پایه: دوازدهم

تاریخ امتحان: ۱۳۹۷ / ۱۰ / ۱۰

سال تحصیلی: ۹۷-۹۸

نام دبیر:

سوال امتحان درس: فارسی ۲

تعداد برگ سوال: برگ

باز

یک: واژگان مشخص شده را معنی کنید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۱-۱- باز زین و برگ را بر گردهی کهرها نهادند.

۱-۲- آن باغ در سموم سرد این عقل بی درد پژمرد.۱-۳- پیرمرد از داخل کازیه یک پاکت کهنه برداشت.۱-۴- همچو نی زهری و تریاقی که دید؟!!۱-۵- بخروش چو شرزه شیر ارغند۱-۶- گفت نزدیک است والی را سرای آن جا شویم

دو: کدام واژه برای جای خالی مناسب است؟ (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۲-۱- واصفان حلیه‌ی جمالش به تحیر (منسوب - منسوب)

۲-۲- تن ز جان و جان ز تن نیست (مستور - مسطور)

۲-۳- شب که داند که تا سحر چند است؟ (فراق - فراغ)

۲-۴- از عشق می شناس (حیات - حیات)

۲-۵- ناله‌ی مرغ اسیر این همه وطن است (بحر - بهر)

۲-۶- گفت از بهر جامه‌ات بیرون کنم (قرامت - غرامت)

سه: دستور (هر مورد ۰/۵ نمره)

۳-۱- نوع حذف در عبارات «از جمله نام‌های حسن یکی جمال است و یکی کمال» چیست؟

۳-۲- نقش واژه‌ی «موافق» در عبارت «انصاف و عدل داشت موافق بسی ...» چیست؟

۳-۳- نقش گروه «آن خانه» در مصراع «زاشک ویران کنش آن خانه که بیت‌ال‌حزن است» چیست؟

۳-۴- کدام یک از جمله‌های زیر «چهار جزئی با مفعول و مستند» است؟

الف) حق تعالی بنده را مستغرق خود گردانید.

ب) بردن سیصد تومن پول تا تهران خطرناک است.

۳-۵- فعل کدام یک از جمله‌های زیر اسنادی است؟

الف) سر من از ناله‌ی من دور نیست

ب) لیک چشم و گوش را آن نور نیست

۳-۶- کدام کلمه در بیت «در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت» صفت پسین است؟

۳-۷- در گروه «این نخلستان خاموش و پرمهتاب» چند ترکیب وصفی دیده می‌شود؟

۳-۸- هسته‌ی گروه «سموم سرد این عقل بی درد» کدام است؟

پاسخ سوالات بر روی برگه سوال نوشته شود: نیاز به پاسخنامه سفید ندارد ☐ پاسخنامه سفید داده شود ☐

چهار: آرایه‌های ادبی (هر مورد ۵/۰ نمره)

۱-۴ کدام آرایه در عبارت «چشمه‌ی آبی سرد که در تموز سوزان کویر گویی از دل یخچالی بزرگ بیرون می‌آید از دامنه‌ی کوه‌های شمالی ایران به سینه‌ی کویر سرازیر می‌شود.» وجود ندارد؟

الف) تشبیه (ب) حس آمیزی (ج) استعاره

۲-۴ در بیت «کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند / کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند؟» کدام آرایه وجود ندارد؟

الف) جناس تام (ب) واج آرایی (ج) استعاره

۳-۴ در متن «فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده و دایه‌ی ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بگسترده.» چند اضافه‌ی تشبیه‌ی دیده می‌شود؟

۴-۴ در کدام بیت اسلوب معادله وجود دارد؟

الف) ما هم از تاب‌وتب عشق به خود می‌بالیم / بر سر آتش اگر هست دمیدن مو را

ب) حریف وحشت دل دیده‌ی گریان نمی‌گردد / گهر مشکل فراهم آورد اجزای دریا را

۵-۴ یک مجاز در بیت «خانه‌ای کو شود از دست اجانب آباد / زاشک ویران کنش آن خانه که بیت‌ال‌حزن است» بیابید.

۶-۴ در مصراع «همچو نی زهری و تریاقی که دید؟» کدام آرایه وجود ندارد؟

الف) تضاد (ب) تشبیه (ج) پارادوکس (د) حسن تعلیل

پنج: درک مطلب (هر مورد ۵/۰ نمره)

۱-۵ در بیت «همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار / شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری» مرجع ضمیر «تو» کیست؟

۲-۵ عبارت «از بیم عقرب جراره دموکراسی قرن بیستم ناچار شده به مار غاشیه‌ی حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.» یادآور کدام ضرب‌المثل است؟

۳-۵ مفهوم نهایی مصراع «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست» چیست؟

۴-۵ مفهوم نهایی مصراع «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی» چیست؟

۵-۵ مفهوم نهایی مصراع «عاشقان کشتگان معشوق‌اند» چیست؟

۶-۵ مفهوم نهایی عبارت «پروانه قوت از عشق آتش خورد» چیست؟

۷-۵ مفهوم نهایی مصراع «گفت والی از کجا در خانه‌ی خمار نیست» چیست؟

۸-۵ در مصراع «برکش ز سر این سپید معجر»، «سپید معجر» نشانه‌ی چیست؟

شش: معنی و مفهوم هر مورد را در یک جمله به نثر روان فارسی بنویسید. (هر مورد ۵/۰ نمره)

۱-۶ مشت خونین و بی‌تاب قلبم را در زیر باران‌های غیبی سکوتش می‌گیرم.

۲-۶ ممت بی‌عشق می‌دان.

۳-۶ اطفال شاخ را کلاه شکوفه بر سر نهاده.

۴-۶ عشق به هر جایی ماوا نکند.

۵-۶ از سیم به سر یکی کله‌خود

۶-۶ هر که جز ماهی ز آبش سیر شد

۷-۶ ما را فراغت‌ست که جمشید جم نداشت

۸-۶ با جان بودن به عشق در سامان نیست

هفت: دو بیت اول شعر «صبح ستاره باران» را بنویسید. (۲ نمره)

جمع کل

موفق باشید

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه ۱۰ تهران

ش سندلی (ش داوطلب):	نام واحد آموزشی: دبیرستان نمونه دولتی مکتب الاحرار	نوبت امتحانی: دی ماه ۹۷	ساعت امتحان:	صبح / عصر
نام و نام خانوادگی:	پایه:	رشته: رشته های:	وقت امتحان:	دقیقه
سوال امتحان درس: فارسی ۳	سال تحصیلی: ۱۳۹۸ - ۱۳۹۷	تعداد برگ سوال:	تاریخ امتحان:	۱۳۹۷ / ۱۰ / ۱۰

بارم

یک: واژگان مشخص شده را معنی کنید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

- ۱-۱- اسب سرح تیره
- ۲-۱- باد گرم و ریان رساننده
- ۳-۱- جاکاغذی
- ۴-۱- پادرهر
- ۵-۱- خشمگین
- ۶-۱- حاکم

دو: کدام واژه برای جای خالی مناسب است؟ (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

- ۱-۲- منسوب
- ۲-۲- مستور
- ۳-۲- فراق
- ۴-۲- حیات
- ۵-۲- بهر
- ۶-۲- غرامت

سه: دستور (هر مورد ۰/۵ نمره)

- ۱-۳- به قرینه لفظی
- ۲-۳- مفعول
- ۳-۳- نهاد
- ۴-۳- الف
- ۵-۳- الف
- ۶-۳- صاحب قلم
- ۷-۳- سه تا
- ۸-۳- سموم

چهار: آرایه های ادبی (هر مورد ۰/۵ نمره)

- ۱-۴- حس آمیزی
- ۲-۴- استعاره
- ۳-۴- تلمیح
- ۴-۴- ب
- ۵-۴- دست
- ۶-۴- حسن تعلیل

پاسخ سوالات بر روی برگه سوال نوشته شود: نیاز به پاسخنامه سفید ندارد ☐ پاسخنامه سفید داده شود ☐

پنج: درک مطلب (هر مورد ۵/۰ نمره)

(پاسخ‌های مشابه قابل قبول است)

۱-۵- انسان

۲-۵- از چاله به چاه افتادن

۳-۵- هرکسی حرف عاشق را نمی‌فهمد- یا تقابل عقل و عشق- یا طلب درد آشنا

۴-۵- ترک تعلق- یا ترک وابستگی‌های مادی

۵-۵- رازداری یا فنای عاشق یا عارف

۶-۵- نیاز عاشق به عشق

۷-۵- فساد و ریاکاری مسئولان

۸-۵- ضعف

شش: معنی و مفهوم هر مورد را در یک جمله به نثر روان فارسی بنویسید. (هر مورد ۵/۰ نمره)

(پاسخ‌های مشابه قابل قبول است)

۱-۶- قلبا به سکوتش گوش می‌کنم.

۲-۶- بی بهرگان از عشق مرده‌اند.

۳-۶- شکوفه‌های بهاری بر درختا رویده است.

۴-۶- هرکسی لیاقت عشق را ندارد.

۵-۶- قله دماوند پوشیده از برف است.

۶-۶- عاشق از عشق سیر نمی‌شود.

۷-۶- آسایش درویشان بیشتر از پادشاهان است.

۸-۶- عاشق جانباز است.

هفت: دو بیت اول شعر «صبح ستاره باران» را بنویسید. (۲ نمره)

ای مهربان‌تر از برگ در بوسه‌های باران	بیداری ستاره در چشم جویباران
آینه‌ی نگاهت پیوند صبح و ساحل	لیخند گاه گاهت صبح ستاره باران

بارم	محل مهر یا امضای مدیر تاریخ امتحان : ۹۷ / / درس : فارسی ۳ زمان امتحان : ۸۰ دقیقه	بسمه تعالی جمهوری اسلامی ایران اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره آموزش و پرورش منطقه ۴ تهران دبیرستان غیر دولتی دکتر حسابی	نوبت امتحانی : نوبت اول ۱۳۹۷ سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۷ نام و نام خانوادگی : پایه : دوازدهم نام دبیر :
	قلمرو زبانی (۷ نمره) ۱- متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پیرورد الف) نوع "را" در جمله اول چیست؟ (۵/۰ نمره) ب) یک نمونه حذف فعل بیابید و نوع حذف را بنویسید. (۵/۰ نمره) ج) یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی بیابید. (۵/۰ نمره) د) دو مورد وابسته وابسته در متن بیابید و نوع هریک را بنویسید. (۵/۰ نمره) ۲- ملای درست واژه های داخل کمانک را انتخاب کنید: (۵/۰ نمره) الف) ایزد تعالی در او نظر نکند، بازش بخواند. باز (اعراض-اعراض) کند. ب) عموی بزرگم برجسته ترین شاگرد (حوزه-حوضه) ادیب بزرگ بود. ۳- معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. (۵/۱ نمره) الف) سرد و بسیه خموش و آوند (ب) تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته ج) خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است (د) در غم ما روزها بی گاه شد ه) واصفان حلیه جمالش به تحیر منسوب ۴- در عبارت زیر نقش های واژه "آتش" را بنویسید. (۵/۰ نمره) آتش عشق او را چنان گرداند که همه جهان، آتش بیند. ۵- در نمونه های زیر غلط های املایی را بیابید. (۱ نمره) بفکن ز پی این اساس تزویر- آیین طریق از نفس پیر مقان یافت زین بی خردان صفله بستان - جامه ای کاو نشود غرقه به خون بحر وطن تو نماینده فضلی، تو سزاوار سنایی - بخروش چو شرزه شیر ارغند ۶- در بیت "تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر، چهر دلبد" الف) دو مفعول در جمله بیابید و بنویسید. (۵/۰ نمره) ب) یک نمونه جهش ضمیر بیابید و نقش آن را بنویسید. (۵/۰ نمره) ۷- در گروه اسمی "ناله های گریه آلود آن امام راستین و بزرگم" دو نمونه وابسته وابسته بیابید و نام هر کدام را بنویسید. (۵/۰ نمره)		
نمره ورقه (به عدد) : به حروف : تاریخ / امضاء :	نمره تجدید نظر (به عدد) : به حروف : نام و نام خانوادگی دبیر :	نمره ورقه (به عدد) : به حروف : تاریخ / امضاء :	نام و نام خانوادگی دبیر :

قلمرو ادبی

۸- در بیت "آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد":

الف) آرایه‌های قسمت‌های مشخص شده را بنویسید. (۵/۰ نمره) ب) دو آرایه دیگر نیز در بیت بیابید. (۵/۰ نمره)

۹- صاحبان آثار زیر را بنویسید. (۱ نمره)

بخارای من ایل من - کویر - تمهیدات - مثل درخت در شب باران

۱۰- آرایه حسن تعلیل و اسلوب معادله را در هر کدام از ابیات زیر مشخص کنید و دلیل آن را بنویسید.

الف) ز یاران کینه هرگز در دل یاران نمی ماند به روی آب جای قطره باران نمی ماند

ب) خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده که اندر خاک می جویند ایام جوانی را

۱۱- بیت زیر را بخوانید و دو بیت بعدی آن را بنویسید. (۲ نمره)

ای جویبار جاری! زین سایه برگ مگریز کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران

قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۲- در بیت "من به هر جمعیتی نالان شدم جفت بد حالان و خوش حالان شدم" منظور از قسمت‌های

مشخص شده را بنویسید. (۵/۰ نمره)

۱۳- در عبارت "غرق در این دریای سبز معلقی که بر آن، مرغان الماس پر، تک تک از غیب سر میزنند" منظور

نویسنده از قسمت‌های مشخص شده چیست؟ (۵/۰ نمره)

۱۴- در مصراع "همچو نی زهری و تریاکی که دید" شاعر به چه مفهومی اشاره دارد؟ (۵/۰ نمره)

۱۵- مصراع "جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست" به کدام نا بسامانی اجتماعی اشاره دارد؟ (۵/۰ نمره)

۱۶- مفهوم کلی هر کدام از موارد زیر را بنویسید. (۲ نمره)

الف) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است مارا فراغتی است که جمشید جم نداشت

ب) گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان گفت: کار شرع کار درهم و دینار نیست

ج) صد تیغ جفا بر سر وتن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند

د) از دست و زبان که بر آید کز عهده شکرش به در آید

۱۷- سروده‌ها و نوشته‌های زیر را به فارسی روان برگردانید.

الف) همه بیشی تو بکاهی، همه کمی تو فزایی (۵/۰ نمره)

ب) عصاره تاکی به قدرت او شهد فایق شده (۵/۰ نمره)

ج) با جان بودن به عشق در سامان نیست (۵/۰ نمره)

د) عشق به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده روی ننماید (۵/۰ نمره)

ه) عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف (۵/۰ نمره)

و) در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد (۷۵/۰ نمره)

ز) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی روزی است روزش دیر شد (۷۵/۰ نمره)

ایامتان به کام

 نام آموزشگاه: مهشید مصلی نژاد		سوال‌ات امتحان درس: فارسی ۳	
شماره صندلی:		نوبت امتحانی: اول	
نام و نام خانوادگی:		پایه تحصیلی: دوازدهم	ساعت شروع: ۸ صبح
تعداد سوالات: ۲۲		تعداد صفحات: ۳	تاریخ امتحان: ۹۷/۱۰/۱۷
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه			
ردیف	سوال	بارم	
	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۱	معنی واژگان مشخص شده را بنویسید. (۱/۵) الف) عصاره تاکی به قدرت او <u>شهد فایق</u> شده. پ) دشمن با <u>استقرار</u> سلاح قله را در دست داشت. ث) روز و شب با <u>مباهات</u> به تصدیق می نگریست.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	(ب) گفت از <u>بهر غرامت</u> جامه ات بیرون کنم) (ت) <u>سودای</u> عشق از زیر کی جهان بهتر ارزد) (ج) <u>مسلک</u> مرغ گرفتار قفس همچو من است).
۲	واژه هایی را که از نظر املائی نادرست هستند، بیابید و شکل درست آن ها را بنویسید. جزیره های کوچک و بزرگ مثل وصله های رنگارنگ بر تیلسان آبی مدیترانه دوخته شده است . حاج احمد آقا! پسر گل گلاب ، دشمن عن غریب است که بیاید بالا غیر تا کاری بکن. خان نعمت بی دریغش همه جا کشیده و پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد. من آن شب پس از گشت و گزار در گردشگاه آسمان خسته از نشئه خوب به خواب رفتم. چون حق تعالی بنده ای را گزید و مستغرق خود گردانید حاجت را بر آورد و بنده طاعت گزارد. برکش ز سر این سپید معجر / بنشین به یکی کبود عورند	۱/۵	
۳	در کدام عبارت ممیز وجود دارد؟ الف) هفت فرسنگ راه را پیمودم تا به مقصد رسیدم ب) سیصد تومان گرفتم و به تهران آمدم.	۰/۲۵	پاسخ گزینه:
۴	در کدام عبارت جهش ضمیر دیده می شود؟ الف) خواب خورت ز مرتبه خویش دور کرد/ آن گه رسی به خویش که بی خواب و خور شوی ب) بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت	۰/۲۵	پاسخ گزینه:
۵	مفهوم واژه «نیست» در کدام گزینه متفاوت است؟ الف) زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست پ) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست ب) گفت والی از کجا در خانه خمار نیست ت) سرّ من از ناله من دور نیست	۰/۲۵	پاسخ گزینه:
۶	به ترتیب چند ترکیب وصفی و اضافی در عبارت زیر دیده می شود؟ زین بی خردان سفله بستان / داد دل مردم خردمند الف) ۲، ۳ ب) ۲، ۲ پ) ۳، ۲ ت) ۳، ۳	۰/۲۵	پاسخ گزینه:
۷	در عبارت زیر وابسته های وابسته را بیابید و نام آن ها را بنویسید. عبور هواپیما از دریای مدیترانه همیشه آدمی را غرق تصوّرات تاریخی می کند.	۱	

۸	با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید. «پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند / دیوار زندگی را زین گونه یاد گاران» الف) کدام نقش دستوری در عبارت فوق حذف شده است؟ به چه قرینه ای؟ ب) کارکرد «را» پ) نقش دستوری «ین» در واژه «زین»	۱
۹	نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. آتش عشق او را چنان گرداند که همه جهان <u>آتش</u> بیند. مر زبان را <u>مشتی</u> جز گوش نیست. احداث یک خاکریز <u>دو جداره</u> راتنها راه حل می دانست. اگرم هیچ در سرنوشت از آزادی <u>بهره</u> ای نباشد نیست.	۱
	ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۰	آرایه های «مجاز، استعاره، اسلوب معادله، حسن تعلیل، لف و نشر، تشبیه» را در عبارات زیر بیابید. (در هر عبارت یک آرایه) الف) آسمان کویر، این نخلستان خاموش و پرمهتابی، گویی یک راست به ابدیت می پیوندد. ب) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / مارا فراغتی است که جمشید جم نداشت پ) از چشمانش شرارت و حيله گری می بارید. ت) تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دل بند ث) دود اگر بالا نشیند کسر شأن شعله نیست / جای چشم ابرو نگیرد گرچه او بالاتر است ج) ای مادر سر سپید بشنو / این پند سیاه بخت فرزند	۱/۵
۱۱	واژه های مشخص شده نماد چه مفاهیمی هستند؟ ای مرغ <u>سحر</u> عشق ز <u>پروانه</u> بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد	۰/۵
۱۲	با توجه به بیت های زیر که بیت اول شعر «آزادی» و «دفتر زمانه» هستند؟ بگوئید این شعرها چه نوع غزلی می باشند؟ ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس هم چو من است هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت / آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت	۰/۵
۱۳	عبارت زیر یادآور کدام مثل است؟ از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.	۰/۵
۱۴	در بیت های زیر مصرع های نوشته نشده را بنویسید. باز آ که در هوایت خاوشی جنونم / / کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران	۱
۱۵	یک بیت بعد از بیت داده شده را بنویسید. یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر / کز آب هفت بحربه یک موی ترشوی	۱

ردیف	بارم
	(پ) قلمرو فکری (۸ نمره)
۱۶	عبارت های زیر را به زبان ساده بازگردانی کنید. (۴) (الف) دست انابت به امید اجابت به درگاه حق جلّ و علا بر می دارد. (ب) آیین طریقت از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند (پ) نی حدیث راه پر خون می کند / قصه های عشق معجون می کند (ت) شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته مپسند (ث) باید حد زند هشیار مردم مست را (ج) چون طاعتی پیدا گردد بر مرکب اخلاص می نشینم و پیش می روم. (چ) در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد. (ح) شهر را و گیرودار شهر را رها کرد.
۱۷	عبارت « باغ پر از گل های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس در سموم سرد این عقل بی درد و بی دل پژمردو صفای اهورایی آن همه زیبایی ها که درونم را پر از خدا می کرد به این علم عدد بین مصلحت اندیش آلود » بیانگر چه مفهومی است؟
۱۸	مفهوم کلی بیت « دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی / مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند » چیست؟
۱۹	عبارت « عشق هر کسی را به خود راه ندهد و به جایی مأوا نکند » با کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟ (الف) صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع / لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست (ب) بی عشق زیستن را جز نیستی چه نام است / یعنی اگر نباشی کار دلم تمام است
۲۰	بیت « هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی روزی است روزش دیر شد » چه مفهومی را بیان می کند؟
۲۱	چرا شاعر خطاب به دماوند می گوید: « تو قلب فسرده زمینی / از درد ورم نموده یک چند »؟
۲۲	مفهوم کنایی عبارت های زیر را بنویسید. (الف) پرده هایش پرده های ما درید . (ب) جوانی را به پایش ریخته بود.

موفق باشید	جمع بarm	۲۰
------------	----------	----

تصحیح و نمره گذاری:	نام و نام خانوادگی دبیر	نمره نهایی پس از رسیدگی به اعتراضات	نام و نام خانوادگی مصحح/دبیر
با عدد	با حروف	با عدد	با حروف
امضا :	امضا :		امضا :

نام و نام خانوادگی :		باسمه تعالی		نوبت امتحانی : دی ماه ۹۷	
نام پدر :		سازمان آموزش و پرورش استان فارس		پایه: دوازدهم شعبه: تجربی و انسانی	
شماره صندلی :		اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		تاریخ امتحان : ۹۷ / ۱۰ / ۱۲	
نام درس : فارسی ۳		دبیرستان شاهد قهرمان ایزدی		مدت امتحان : ۶۰ دقیقه	
نام طراح : شجاعی				تعداد صفحات : ۳ صفحه	
نام و نام خانوادگی دبیر:		نمره به عدد:		نام و نام خانوادگی دبیر:	
تاریخ و امضاء:		نمره به حروف:		تاریخ و امضاء:	
ردیف		جواب سؤالات در همین برگه نوشته شود			
الف - قلمرو زبانی (۷ نمره)					
۱	در بیت زیر چه بخشی حذف شده است و به چه قرینه ای؟ بنده همان به که ز تقصیر خویش عذر به درگاه خدای آورد				
۲	نوع «را» را در عبارت های زیر مشخص کنید. الف- فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد. ب- اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه به سر نهاده.				
۳	از میان گروه کلمات زیر، کدام گروه ها غلط املائی دارند؟ درست آنها را بنویسید. طیلسان رنگارنگ - تاق خمیده - مستغرق معرفت - فاهش و آشکار - صفوت آدمیان - غایت القسواى مقصود - صلاح های جنگی - شیر ارغند - صباح و سپیده دم				
۴	معنی لغت های مشخص شده را بنویسید. الف- همه نوری و سروری همه <u>جودی</u> و جزایی ب- تخم خرمایی به تربیتش نخل <u>باسق</u> گشته پ- والی از کجا در خانه ی <u>خمار</u> نیست ت- بنشین به یکی <u>کبود</u> <u>اورند</u> ث- با خاک <u>عجین</u> آمد و از تاک عیان شد ج- پروانه <u>قوت</u> از عشق خود خورد				
۵	رابطه ی معنایی جفت واژه های زیر را بنویسید. الف- عزّ و ذلّ : ب- درهم و دینار:				
۶	نقش واژه های مشخص شده را بنویسید. الف- محبت را <u>عشق</u> خوانند. ب- گفت باید حد زند <u>هشیار</u> مردم مست را پ- هر کسی از ظنّ خود شد <u>یار</u> من ت- سودای عشق از زیر کی <u>جهان</u> بهتر ارزد				
۷	در کدام گزینه جهش ضمیر وجود دارد؟ توضیح دهید که که مربوط به کدام واژه است؟ الف- در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت ب- زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست				
۸	متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. باتوجه به امکانات محدود مهندسی و دید و تسلّط دشمن ، قبول و اجرای این طرح خیلی سخت بود. به ویژه که لازم بود در فاصله ی زمانی شب تا سپیده دم اجرا و احداث می شد. « الف- یک ترکیب اضافی و یک ترکیب وصفی بیابید. ترکیب اضافی () ترکیب وصفی () ب- وابسته ی وابسته را بیابید و نوع آن را بنویسید. وابسته ی وابسته: نوع:				
۹	املاى درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف- زیرا آن روز سیصد تومان پول تهیه کرده بودم که به تهران بیایم و این مخارج (غریب - قریب) شش ماه من بود. ب- تو نماینده ی فضلى ، تو سزاوار (سنایی - ثنایی)				

۰/۷۵	۱۰	در کدام یک از دو بیت زیر آرایه ی اسلوب معادله به کار رفته است؟ توضیح دهید که چرا؟(دو دلیل) الف- هر که جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی روزی است روزش دیر شد ب- مرگ، گوارا شود، موی چو گردد سفید لذّت دیگر بود، خواب دم صبح را										
۱	۱۱	در هر یک از جمله ها و بیت های ستون « الف » کدام یک از آرایه های ستون « ب » وجود دارد؟ (یک آرایه در ستون «ب» اضافه است) <table><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>الف- از سیم به سر یکی کله خود</td><td>ز آهن به میان یکی کمر بند</td></tr><tr><td>ب- چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان</td><td>چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان</td></tr><tr><td>پ- با خاک عجین آمد و از تاک عیان شد</td><td>خون دل شاهان که می اش نام نهادند</td></tr><tr><td>ت- در این دو شهر ، تنها یک سر پری زدیم.</td><td></td></tr></table>	الف	ب	الف- از سیم به سر یکی کله خود	ز آهن به میان یکی کمر بند	ب- چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان	چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان	پ- با خاک عجین آمد و از تاک عیان شد	خون دل شاهان که می اش نام نهادند	ت- در این دو شهر ، تنها یک سر پری زدیم.	
الف	ب											
الف- از سیم به سر یکی کله خود	ز آهن به میان یکی کمر بند											
ب- چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان	چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان											
پ- با خاک عجین آمد و از تاک عیان شد	خون دل شاهان که می اش نام نهادند											
ت- در این دو شهر ، تنها یک سر پری زدیم.												
۰/۵	۱۲	در سروده ی زیر، قسمت های مشخص شده در بردارنده ی کدام آرایه های ادبی است؟ « در کف ها کاسه ی زیبایی / بر لب ها تلخی دانایی / شهر تو در جای دگر / ره می برد با پای دگر »										
۰/۵	۱۳	با توجه به عبارت زیر « از عقرب به مار پناه بردن » یادآور کدام مثل است؟ « از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم ناچار شده به مار غاشیه ی حکومت سرهنگ ها پناه ببرد. »										
۰/۲۵	۱۴	« مشبه به » در بیت زیر کدام واژه است؟ در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت										
۰/۵	۱۵	نقطه چین را کامل کنید. الف- دست از مس وجود چو مردان ره بشوی ب- در راه ذوالجلال چو بی پا و سر شوی										
۱	۱۶	بیت بعد از بیت زیر را بنویسید. باز آ که در هوایت خاموشی جنونم فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران										
ب- قلمرو فکری (۸ نمره)												
۰/۵	۱۷	در متن زیر، مقصود نویسنده از بخش های مشخص شده، چیست؟ گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلّمی که بر آن مرغان الماس پر ، تک تک از غیب سر می زنند.										
۰/۵	۱۸	مصراع دوم بیت زیر به کدام پدیده ی اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟ « گفت مستی زان سبب افتان و خیزان می روی گفت جرم راه رفتن نیست ، ره هموار نیست »										
۰/۵	۱۹	مفهوم کلی هر متن را در مقابل آن بنویسید. الف- موسولینی آخرین چراغ امپراتوری روم را روشن کرد. ب- از سر بکش آن سپید معجر										
نام و نام خانوادگی : باسمه تعالی نوبت امتحانی : دی ماه ۹۷												

نام پدر :		سازمان آموزش و پرورش استان فارس		پایه: دوازدهم شعبه: تجربی و انسانی	
شماره صندلی :		اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		تاریخ امتحان : ۹۷ / ۱۰ / ۱۲	
نام درس : فارسی ۳		دبیرستان شاهد قهرمان ایزدی		مدت امتحان : ۶۰ دقیقه	
نام طراح : شجاعی				تعداد صفحات : ۳ صفحه	
ردیف	جواب سؤالات در همین برگه نوشته شود				
	صفحه ۳				
۲۰	با توجه به بیت زیر به پرسش های مطرح شده پاسخ دهید: ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری الف - فعالیت و جنبش ابر و باد و ماه و خورشید و فلک برای چیست؟ ب - مفهوم بیت در نکوهش چیست؟				
۰/۵					
۰/۵					
۲۱	با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید. خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است الف - منظور از « خانه » در بیت اول چیست؟ ب - کدام بیت به « بیگانه ستیزی » شاعر اشاره دارد؟ ج - در بیت دوم، شاعر ارزش چه چیزی را از کفن هم کمتر می داند؟				
۰/۲۵					
۰/۲۵					
۰/۵					
۲۲	سروده و نوشته های زیر را معنی کنید. الف - گفت باید حد زند هشیار مردم مست را ب - بیفکن ز پی این اساس تزویر بگسل ز هم این نژاد و پیوند پ - محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست ت - یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد. ث - حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب ج - یکی از صاحب دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود. چ - در این دو شهر تنها یک سرپری زدیم.				
۰/۵					
۰/۷۵					
۰/۷۵					
۰/۵					
۰/۵					
۰/۵					
۰/۵	موفق باشید				
۰/۵					
جمع					
نمره	۲۰				

محل مهر یا امضای مدیر

سوال

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه شش تهران

ش صندلی (ش داوطلب):	نام واحد آموزشی: دبیرستان غیردولتی ریحانه الرسول(س)	نوبت امتحانی: اول ۱۳۹۷	ساعت امتحان: ۸
نام و نام خانوادگی:	نام پدر:	پایه: دوازدهم	رشته: ریاضی - تجربی
سوال امتحان درس: فارسی ۳	نام دبیر / دبیران: خانم طاهرپور	سال تحصیلی: ۹۸-۱۳۹۷	تاریخ امتحان: ۹۷/۱۰/۱۲
		تعداد برگ سوال: ۳ برگ	

درس اول		
۱	عبارت زیر را معنی کنید. عَصَاةٌ تَأْكُلُ بِهٖ قَدْرَتُ اوْ شَهِدٍ فَايَقُ شَدَّهٖ وَ تَخْمُ خَرْمَايِي بِهٖ تَرْيِشَتِشْ نَخْلٍ بَاسِقٍ كُشْتَهٗ.	۱
۲	معنی واژه مشخص شده را بنویسید. نَتَوَانُ شَيْئَهٗ تُوْ كُفْتَنُ كِهٖ تُوْ دَر وَهْمِ نِيَايِي	۰/۲۵
۳	در میان واژگان زیر، معادل معنایی هر مورد را مقابل آن بنویسید. «معاملت، اِنَابَت، وَظِيفَه پَرِيدَن، وَسِيم، خَلْعَت» الف) جامه‌ای که بزرگی به کسی بخشد: ب) قطع کردن مقرری:	۰/۵
۴	در عبارت زیر «تضاد» و «سجع» را بیابید. هَر نَفْسِي كِهٖ فَرُوْمِي رُوْد، مَيِّدَ حَيَاتِ اسْت وَ چُونِ يَرْمِي آيِد، مَقْرَحِ ذَات.	۱
درس دوم		
۵	مصراع زیر را به نثر روان معنی کنید. گفت: «سستی، زان سبب اثنان و خیزان می‌روی»	۰/۵
۶	معنی واژه مشخص شده را بنویسید. گفت: «باید حد زَنَد هَشِيَاژ مَرْدَم، مَسْت رَا»	۰/۲۵
۷	در میان گروه کلمات زیر چند نادرستی املایی دیده می‌شود؟ تصحیح کنید. «سرای والی - داروغه و نگهبان - قرامت و تاوان - حد و مجازات - واعظ و نصیحت‌گو - تزویر و دورویی»	۰/۵
۸	مصراع «گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان» به کدام پدیده اجتماعی اشاره دارد؟	۰/۵
۹	شعر زیر را کامل کنید. ای بی‌خبر، بکوش که صاحب‌خبر شوی	۰/۵
۱۰	در مکتب دست از تا راهرو نباشی کی راهبر شوی	۰/۵
درس سوم		
۱۱	شعر زیر را معنی کنید. جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بَدَرِ آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است	۰/۷۵
۱۲	معنی واژه مشخص شده را بنویسید. آن کسی را که در این مُلْک، سلیمان کردیم ...	۰/۲۵
۱۳	مفاهیم زیر در کدام ابیات دیده می‌شود؟ «مبارزه با سلطه بیگانگان - جان‌فشانی در راه وطن - ستمگریودن حاکم زمان - دعوت به مبارزه برای آزادی» الف) فکری ای هم‌وطنان در ره آزادی خویش ب) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد پ) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن ت) آن کسی را که در این مُلْک، سلیمان کردیم	۱
درس پنجم		
۱۴	مصراع زیر را به نثر روان معنی کنید. از سیم به سر یکی گله خود	۰/۵

۱۵	در بیت زیر: تو مشقت در شست روزگاری از گردشِ قرن‌ها پس‌افکند الف) ترکیب‌های اضافی را مشخص کنید. ب) هر یک از واژگان مشخص شده چه نقشی دارند؟	۰/۵ ۰/۵
۱۶	در هر یک از موارد زیر آرایه نوشته شده در مقابل هر بیت را نشان دهید. الف) ای مادر سرسپید بشنو این پند سیاه‌بخت فرزند (کنایه و مفهوم آن) ب) بگریای چو ازدهای گرز بخروش چو شرزه شیر آرغند (جناس و نوع آن)	۱
۱۷	مفهوم شعر زیر در کدام گزینه دیده می‌شود؟ توضیح دهید. «دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟ ۱) شو متفجر ای دل زمانه ۲) ای مادر سرسپید بشنو ۳) برکش ز سر این سپیدبخت ۴) زین بی‌خردان بی‌غله بستان برون شد از پرده راز، تو پرده‌پوشی چرا؟ وان آتشی خود نهفته مپسند این پند سیاه‌بخت فرزند بنشین به یکی گبوداورند دادِ دلِ مردم خردمند»	۱
درس هشتم		
۱۸	شعر زیر را معنی کنید. در غم ما روزها بی‌گاه شد روزها با سوزها همراه شد	۰/۲۵
۱۹	معنی واژه مشخص شده را بنویسید. بی‌آنک آن بزرگ، نزد حق یاد کند و غرضه دهد.	۰/۲۵
۲۰	آیا آرایه ادبی «اسلوب معادله» در هر دو بیت زیر وجود دارد؟ توضیح دهید. ● عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را ● محرم این هوش جز بی‌هوش نیست سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را مر، زبان را مشتری جز گوش نیست	۱
۲۱	منظور از قسمت‌های مشخص شده چیست؟ روزها گر رفت، گو رو، پاک نیست تو پمان ای آن که جز تو پاک نیست	۰/۵
درس نهم		
۲۲	عبارت زیر را به نثر روان معنی کنید. در عشق قدم‌نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند.	۰/۵
۲۳	معنای واژه مشخص شده را بنویسید. به حسن - که مطلوب همه است - دشوار می‌توان رسیدن.	۰/۲۵
۲۴	در جمله زیر واژگان مشخص شده چه نقشی دارند؟ محبت چون به غایت رسد آن را عشق خوانند.	۰/۵
۲۵	پدیدآورندگان آثار زیر را نام ببرید. الف) فی حقیقة‌العشق ب) تمهیدات	۰/۵
شعر زیر را کامل کنید.		
۲۶	ای مهربان‌تر از برگ در بوسه‌های باران بیداری ستاره در چشم جویباران	۰/۵
۲۷	آینه باز آ	۰/۵

صفحه : ۲۰..... از ۳۰...

درس هشتم		۲۸	معنای واژه مشخص شده را بنویسید. پیرمرد از داخل کازیه روی میز یک پاکت برداشت.
۰/۲۵	۱	۲۹	در هریک از موارد زیر نادرستی املائی را بیابید و تصحیح کنید. الف) از بیم عقرب جزّاره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار قاشیه حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد. ب) کلثوپاترا، مار زهردار بر بازوی خویش می‌نهاد و آتش عشق بی‌امان خود را با چراغ حیاط خویش، خاموش می‌کرد.
۰/۵		۳۰	در کدام گزینه «ممیز» وجود دارد؟ آن را مشخص کنید. (۱) پنجاه متر از تفاع (۲) بانک اعتبارات ایران (۳) قدرت قلم نویسنده (۴) گیرایی سخن او
درس نهم		۳۱	گروه‌های اسمی زیر را از نظر داشتن «وابسته وابسته» بررسی کنید. الف) قلب آن گویر ب) دوست بسیار مهربان
۰/۵	۱	۳۲	در عبارت: «بعد از حکیم اسرار، همه چشم‌ها به او بود که حوزه حکمت را او گرم و چراغ علم و فلسفه و کلام را روشن نگه دارد.» الف) منظور از «چشم‌ها به او بود» چیست؟ ب) «گرم کردن و روشن نگه داشتن چراغ علم و ...» چه مفهومی دارد؟
۰/۵			

جمع کل : ۲۰

موفق باشید

صفحه : ۳۰..... از ۳۰...

شمارهٔ سندلی:

تاریخ: ۱۰ دی ماه ۹۷

نام و نام خانوادگی:

کلاس:

نام دبیر:

پایه: دوازدهم

آزمون پایان ترم اول

«سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷»

درس: فارسی (۳)

زمان پاسخ‌نگاری: ۴۴ دقیقه

صفحه ۱ از ۳

قلمرو زبانی (۸ نمره)

الف - واژگان (۳ نمره)

- ۱- چون محبت به غایت رسد آن را عشق خوانند.
- ۲- دست انابت به امید اجابت به درگاه حق - جل و علا - بردارد.
- ۳- همه می دانیم که دولت مستعجل بود.
- ۴- بنده‌ای را گزید و مستغرق خود گردانید.
- ۵- تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن‌ها پس افکند
- ۶- صفای اهورایی آن همه زیباییها، به این علم عددبین مصلحت‌اندیش، آلود.

ب - املا (۱,۵ نمره)

۷- در کدام گزینه نادرستی املایی دیده می‌شود؟ تصحیح کنید.

- الف) به حسن که مطلوب همه است دشوار می‌توان رسید
 ب) اول پایه، معرفت است و دوم پایه، محبت است و سیم پایه، عشق.
 ج) عشق بنده را به خدا رساند پس عشق از بحر این معنی، فرض راه آمد .
 د) حیات از عشق می شناس و ممات از عشق می یاب.

۸- در میان گروه کلمات زیر نادرستی‌های املایی را بیابید و تصحیح کنید.

ارگ مزینان - باغستان و مزرعه - غرفه‌های مساجد - ملا هادی اسرار - غوغا و فریب - شیعه گمنام و قریب - نظارهٔ آسمان - تالو ماه - تلقی و تعبیر - نشئه‌های سرشار از شعر - عبدیت پر از قدس

پ - دستور زبان (۳,۵ نمره)

۹- در عبارت زیر دو مورد «وابسته وابسته» بیابید و نوع آنها را مشخص کنید.
 چون من در آن حضرت رسم و تاب آفتاب آن جمال بر من زند، مرا از خود یاد نیاید.

۱۰- در ابیات زیر کدام کلمات معادل معنایی یکدیگرند؟

دردناک است که در دام شغال افتد شیر یا که محتاج فرومایه شود مرد کریم
 زین بیخردان سفله بستان داد دل م ردم خردمند

۱۱- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

الف) ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس، همچو من است

ب) آن کسی را که در این ملک، سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است

۱۲- در عبارت زیر جهش ضمیر را نشان دهید.

بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.

قلمرو ادبی (۴ نمره)

۱۳- آرایه ادبی مشترک بیت‌های زیر چیست؟

عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را
محرم این هوش جز بیهوش نیست

دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را
مر، زبان را مشتری جز گوش نیست

۱۴- با توجه به ابیات زیر به پرسشها پاسخ دهید.

تا واره‌ی از دم ستوران
با شیر سپهر بسته پیمان

وین مردم نحس دیوماند
با اختر سعد کرده پیوند

الف) شاعر علت بلندی دماوند را رهاشدن از دست مردم می‌داند، این امر کدام آرایه ادبی را پدید آورده است؟

ب) «مشبه» را نشان دهید.

پ) کدام کلمات «استعاره» ساخته اند؟ مفهوم آنها چیست؟

۱۵- در عبارت زیر «جناس ناهمسان» و «سجع» را نشان دهید.

فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بی‌پرورد.

۱۶- پدیدآورندگان آثار زیر را نام ببرید.

الف) بخارای من، ایل من
ب) کویر

قلمرو فکری (۸ نمره)

معنی و مفهوم شعر و نثر عبارات و اشعار زیر را معنی کنید .

۱۷- قندیل زیبای پروین سر زد

۱۸- سودای عشق از زیرکی جهان، بهتر ارزد.

۱۹- تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته.

۲۰- تا چشم بشر نبیندت روی
بنهفته به ابر، چهر دل‌بند

۲۱- گفت: آگه نیستی کز سر درافتاد کلاه
گفت: در سر عقل باید، بی‌کلاهی عار نیست

۲۲- آیین طریق از نفس پیر مغان یافت
آن خضر که فرخنده‌پی‌اش نام نهادند

۲۳- آتش است این بانگ نای و نیست باد
هر که این آتش ندارد نیست باد

۲۴- در عبارت «در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند» به کدام ویژگی عاشق اشاره شده است؟

شمارهٔ صندلی:

تاریخ: ۱۰ دی ماه ۹۷

نام و نام خانوادگی:

کلاس:

نام دبیر:

پایه: دوازدهم

آزمون پایان ترم اول

«سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷»

درس: فارسی (۳)

زمان پاسخ‌نگاری: ۴۴ دقیقه

صفحه ۳ از ۳

۲۵- در کدام گزینه «دعوت به مبارزه با ظلم» دیده می‌شود؟ کوتاه توضیح دهید.

- الف) تا چشم بشر نبیندت روی
 ب) تو مشت درشت روزگاری
 ج) ای مشت زمین بر آسمان شو
 د) تو قلب فسرده زمینی
- بنهفته به ابر، چهر دل بند
 از گردش قرن‌ها پس افکند
 بر وی بنواز ضربتی چند
 از درد ورم نموده یک چند

۲۶- با توجه به ابیات زیر :

- کز نیستان تا مرا بریده اند
 سر من از ناله من دور نیست
 الف) منظور از «بریدن» و «سر» چیست؟
- از نفیرم مرد و زن نالیده اند
 لیک، چشم و گوش را آن نور نیست

ب) کلمات مشخص شده چه مفهومی دارند؟

۲۷- مفهوم کلی هر یک از موارد زیر را در چند کلمه بنویسید.

الف) عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف که ما عبدناک حق عبادتک

ب) گفت باید حد زند هشیار مردم مست را
 گفت هشیاری بیار این جا کسی هشیار نیست

حفظ شعر (۲ نمره)

اشعار زیر را کامل کنید

- ۲۸- یک دم بحر خدا شو گمان مبر
 ۲۹- خواب و خورت ز خویش دور کرد
 ۳۰- گفתי به روزگاران نشسته گفتم
 ۳۱- پیش از من و تو بسیار بودند و بستند
- کز آب هفت بحر به یک تر شوی
 آن گه رسی به که بی خواب و خور شوی
 بیرون نمی‌توان کرد روزگاران
 دیوار را زین گونه یادگاران

پیروز باشید

